

Muuriankkuri



△ **Toimintaa Utin Jääkärirykmentissä**

◁ Pekka Salojärvi: Johtaminen vaatii selkeät tavoitteet ja jatkuvaa keskustelua

Varusmiehille uudet siivousvälineet

Kolumnisti Olli Kivinen: Asevelvollisuuden oheistuotteet

Haasteina ilmastonmuutos ja energiakustannukset

Öljyn hinta on korkeampi kuin koskaan: yli 100 dollaria tynnyriltä. Suomessa ja muissa euromaissa hinnan nousua on tosin hillinnyt dollarin heikko kurssi euroon nähden. Myös sähkön hinnan nousupaineet ovat kaikkien tiedossa. Onnistuneen hankintastrategian ansiosta puolustushallinto maksaa kuitenkin vuonna 2008 sähköstä 10 % vähemmän kuin kuluvana vuonna. Suomessa sähkön hinta on nyt Euroopan alhaisimpia, mutta tulevaisuudessa hinnat taasoittuvat, kun sähkön siirtoyhteydet paranevat.

Energiankäytön ja kustannusten hallinnan lisäksi ilmastonmuutos on uusi haaste puolustushallinnolle. Puolustusministeriön kesällä 2007 asettamassa työryhmässä ympäristö- ja energia-alan asiantuntijat ministeriöstä, Pääesikunnasta, Puolustushallinnon rakennuslaitoksesta ja Senaatti-kiinteistöistä selvittävät yhdessä, mitä hallinnonalamme voi ja tulee tehdä ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. Rakennuslaitoksen omassa energiansäästöprojektissa puolestaan keskitytään kiinteistöjen energiankäytön tehostamiseen. Työryhmän tehtävänä on mm. päivittää energiansäästöohjelma sekä kehittää kulutuksen ohjausta, säästötoimenpiteitä, seurantaa ja raportointia.

Puolustushallinnossa on toteutettu järjestelmällistä energiansäästöohjelmaa jo 1970-luvun öljykriisistä lähtien. Jatkuva energian ja veden kulutuksen seuranta ja ominaiskulutuksen lasku osoittavat, että säästötoimet ovat onnistuneet. Ilmastonmuutokseen olemme reagoineet lisäämällä uusiutuvien energialähteiden käyttöä: kaksi kolmasosaa kauko- ja aluelämmöstä tuotetaan nykyään uusiutuvilla energialähteillä. Omassa lämmöntuotannossa vastaava osuus on kolmannes, ja öljykäyttöisiä lämpökeskuksia korvataan biopolttoaineita käytävillä keskuksilla. Hankkimastamme sähköstä yli puolet tuotetaan vesi- ja tuulivoimalla, noin neljännes fossiililla polttoaineilla ja loput ydinvoimalla.

Säästötoimien lisäksi olemme tehostaneet ja tuotteistaneet ylläpitoa mm. uusia tietojärjestelmiä hyödyntämällä. Vuodesta 2000 lähtien käytössä ollut RYHTI-ohjelmiston huolto-osio on auttanut lisäämään tuottavuutta, ja HelpDesk osion avulla asiakkaiden on ollut helpompaa tehdä vikailmoitukset ja seurata toimenpiteiden etenemistä. Asiakkailta onkin tullut paljon myönteistä palautetta. Kulutuksen seurannassa käytämme niin ikään RYHTI-ohjelmaa. Siivoustyön mitoituksessa ja suunnittelussa käytetään ATOP-ohjelmaa, ja itse työssä käytetään aina alan uusimpia menetelmiä.



Puolustushallinnon rakennuslaitoksen kehittämistä (PURAKE) koskevassa selvitystyössä on nyt meneillään oman ja ulkoistettavan palvelutarpeen määrittely ja sen jälkeen tilahallinnan kokonaisuuden toimintamallin muodostaminen. Tavoitteena on myös kiinteistö-kustannusten (pääomavuokrat, energia ja ylläpito) karsiminen. Kustannusten karsimisessa ylläpidon oikean tason määrittely on tärkeää, mutta suurimmat säästöpotentiaalit löytyvät tilan ja energian käytön tehostamisesta.

Rakennuslaitoksen rakennuttamisyksikkö vastaa omalta osaltaan siitä, että uudet ja peruskorjattavat rakennukset toteutetaan elinkaarivastuullisesti. Kun ylläpidosta vastaa sama organisaatio, saadaan palaute puolin ja toisin välittömästi, mikä edistää ja nopeuttaa sekä rakennuttamisen että ylläpidon kehittämistä.

Uunituoreen asiakastytyväisyyskyselyn tulokset olivat miellyttävää luettavaa. Kokonaistyytyväisyys oli noussut ja oli selvästi korkeampi verrattuna muihin palveluntuottajiin. Kiitos asiakkaillemme aktiivisesta osallistumisesta kyselyyn ja kiitos henkilöstöllemme hyvin tehdystä työstä.

Timo Sarpila
Ylläpidon toimialajohtaja



Muuriansankuria on alun perin käytetty linnojen ja linnoitusten perustusten kivimuurien yhteenliittämiseen. Puolustushallinnon rakennuslaitoksen tunnuksessa ja tämän lehden nimessä muuriansankuri kuvaa laitoksen roolia puolustushallinnon kinteistötoimen hankinta- ja asiantuntijaorganisaationa, joka muuriansankurin tavoin liittää markkinoiden parhaat palvelut maanpuolustukseen myös rauhan aikana.

Sisältö

4

Maailman nykyaikaisin
ammuslataamo vihittiin käyttöön

5

Maavoimien Esikunta perus-
parannettuihin tiloihin Mikkeliin

6

Upinniemeen uusi keskusvarasto
Puolustusministeriö remonttiin

7

Lisää suunnittelua
korjausrakentamiseen

10

Pekka Salojärvi
luotsaamaan Rakennuslaitosta



Varusmiehille uudet siivousvälineet, s. 20.

13

Utin Jääkärirykmentti
kovakuntoisten koulutuspaikka

19

Kolumni Olli Kivinen:
Asevelvollisuuden oheistuotteet

20

Mikrokuitu varusmiesten
siivousvälineeksi

22

Nordisk Forsvarsbygg
– kansainvälistä yhteistyötä

25

Pakina Mikael Miikkola:
Juhlat – aika nähdä ja tulla
nähdyksi

26

Kehityskeskustelutaitoja
oppimassa

28

Svensk resumé

30

Uutiset



Utissa kehitetään helikopteritoimintaa, s. 13



Nordisk Forsvarsbygg kokoontui Turussa,
s. 22

Muuriankkuri joulukuun 2007 Puolustushallinnon rakennuslaitoksen sidosryhmälehti ■ **Julkaisija:** Puolustushallinnon rakennuslaitos, Unioninkatu 8, 00130 HELSINKI, puh. (09) 181 21 111, www.phrakl.fi ■ **Päätoimittaja:** Pekka Salojärvi, puh. (09) 181 21 002, 0400 769 244, pekka.salojarvi@phrakl.fi ■ **Toimitus:** Princeps Oy, PL 76, 20781 Kaarina, puh. (02) 255 7713, www.princeps.fi ■ **Toimituspäällikkö:** Kirsti Helin, puh. 0400 447 382, kirsti.helin@princeps.fi ■ **Ulkoasu:** Kuvittelu Ky ■ **Painopaikka** Painola, T. Nieminen Oy, Kaarina ■ **Painosmäärä:** 4 500 kpl ■ **Kannen kuvat:** Utin Jääkärirykmentti ja Risto Laine ■ **ISSN:** 1459-1480 ■ **Tilaukset ja osoitteenmuutokset sekä palautteet ja kehittämis ehdotukset** www.princeps.fi/muuriankkuri tai info@princeps.fi.



Maailman nykyaikaisin ammuslataamo vihittiin käyttöön Haapajärvellä

Puolustusvoimat

Haapajärven Asevarikon uusi lataamo vihittiin käyttöön 13. marraskuuta. Kyseessä on puolustushallinnon suurin uudisrakennushanke kuluvalta vuosikymmenellä. Uusi tuotantolaitos edustaa maailman nykyaikaisinta ammuslataamoissa käytettävää sulavalutekniikkaa.

Uuden lataamon rakentaminen alkoi loppuvuodesta 2004. Lataamoraennuksen rakentamiskustannukset ovat 22,7 miljoonaa euroa. Lisäksi prosessilaitteisto maksaa 9 miljoonaa euroa.

Lataamon kokonaispituus on 400 metriä ja suurin korkeus 17 metriä. Uudessa lataamossa valmistetaan kranaatteja ja panssarimiinoja tykistön ja kranaatinheitin käyttöön.

Haapajärven lataamon käyttöönottilaisuudessa puhui puolustusvoimain komentaja, amiraali **Juhani Kaskeala**. Hän sanoi puheessaan, että osana tulevaa Räjähdelaitosta lataamon vastuulle tulee puolustusvoimien räjähdetuotanto.

– Tänäpä käyttöön otettava lataamo mahdollistaa ammustuotannon eri tuotantomenetelmien säilymisen kotimaassa, aiempaa suuremman tuotantokapasiteetin sekä paremman työturvallisuuden itse lataamossa. Samalla uusien tuotteiden käyttöönotto edistää palvelusturvallisuutta myös puolustusvoimien joukoissa, Kaskeala sanoi.



Puolustusvoimain komentaja amiraali Juhani Kaskeala vihki käyttöön Haapajärven ammuslataamon. Juhltilaisuudessa hän tapasi muun muassa lataamon laitteistotoimittaja Denel Munitions Ltd:n toimitusjohtaja Monwasi Kalaven (oik.) ja lataamohankkeen projektipäällikkö Vesa Kivelän (taustalla).

– Tärkein peruste uuden lataamon rakentamiselle oli se, että lataamokapasiteettimme vanhentuen tykistökranaattien lataaminen ei pian enää olisi ollut lainkaan mahdollista. Laitteiston uusimisen yhteydessä haluttiin myös luoda uutta suorituskykyä. Tykistöaseiden kehityksen myötä kaliiperi ja kantama ovat kasvaneet. Uuden tyyppisten kranaattien

lataamiseen tarvitaan uutta räjähdevalutekniikkaa.

Strateginen valmiusinvestointi

Kaskeala korosti, että Haapajärven lataamohanke on toteutettu kansallisesti tärkeänä, strategisena valmiusinvestointina, jota ei ole ollut tarve perustella liiketalo-



Tupien, ilmanvaihtokanavien madaltamisen käytävien sekä kellarin muuttamisessa valoisiksi ja viihtyisiksi työtiloiksi on ollut haastetta.

Maavoimien Esikunta perusparannettuihin tiloihin Mikkeliin

Maavoimien Esikunta muuttaa vuoden vaihteessa Helsingistä Mikkelin Karkialammelle. Entinen Savon Prikaatin kasarmirakennus on perusparannettu esikunnan toimistotiloiksi.

Kasarmirakennus 5 on arkkitehti **Pekka Rajalan** suunnittelema ja se valmistui vuonna 1965. Maanpäällisiltä osiltaan rakennus oli kohtalaisen hyvässä kunnossa, ja sen ilmanvaihto oli uusittu 2000-luvulla.

Kasarmin muuttaminen toimistotiloiksi on ollut varsin suuritöinen hanke. Tilojen tulevat käyttäjät olivat alusta lähtien aktiivisia hankkeessa, ja yhteistyössä on onnistuttu saamaan aikaan nykyaikainen ja käyttäjien tarpeita vastaava toimistorakennus, vaikka budjetti oli suhteellisen pieni ja aikataulu tiukka.

Lisää haasteita korjausajakauluun toivat yllättävä salaojituksentarve ja kellarista löytyneiden haitta-aineiden poistaminen. Hanke valmistui kuitenkin suunnitelmien mukaisesti syksyllä 2007.

Perusparannushankkeen hallinnasta vastasi Rakennuslaitoksen Mikkelin alue-toimisto. Pääsuunnittelijana toimi arkkitehti

udellisesti. – Yli 30 miljoonan euron investointina se on ollut puolustusvoimien viime vuosien suurin yksittäinen rakennushanke. Jo senkin vuoksi puolustusvoimien tulee aktiivisesti etsiä keinoja laitoksen tuotantomahdollisuuksien täysimittaiseen hyödyntämiseen.

– Puolustusvoimien suorituskyvyn tulee olla niin uskottava, että se riittää ennalta ehkäisemään sotilaallisen painostuksen ja tarvittaessa torjumaan voimankäytön maattamme kohtaan. Sotilaallinen huoltovarmuus on tärkeä osa puolustusvalmiuttamme ja eräs niistä tekijöistä, joiden perusteella puolustuksemme ulkoista uskottavuutta arvioidaan.

– Puolustusvoimien räjähdeturvallisuusstrategia tähtää käyttäjien kannalta mahdollisimman turvallisten tuotteiden tuottamiseen. Tavoitteena on siirtyä NATO:n parhaiden käytäntöjen ja standardien mukaiseen toimintaan ja luo-

kitukseen tuotteen koko elinkaaren ajan. Haapajärven lataamossa voidaan valmistaa nykyistä epäherkempiä räjähteitä. Se lisää turvallisuutta räjähteiden varastoinnissa, kuljetuksessa ja käsittelyssä. Myös osallistuminen eurooppalaiseen kriisinhallintaan ja ampumatarvikeventtiin helpottuu, kun kotimaassa on jo käytössä epäherkkiä raskaita ampumatarvikkeita.

– Puolustusvoimat on selvittämässä mahdollisuuksia entistä tiiviimpään ampumatarvikeyhteistyöhön muun muassa muiden pohjoismaiden kanssa. Suomella on yhteistyöhön tarjottavaksi erityisosaamista. Haapajärven huippunykyaikainen lataamo edustaa osaamista ja kapasiteettia, joka voi olla panoksemme puolustusvoimien ja teollisuuden kansainväliseen yhteistyöhön ja työnjakoon, Juhani Kaskeala totesi. ■

Ammuslataamo rakennettiin projektijohtourakkana

Haapajärven ammuslataamo toteutettiin projektijohtourakkana, jossa suuri urakka on jaettu useisiin osa- ja sivu-urakoihin.

Pääurakoitsijana toimineen Porroki Oy:n lisäksi hankkeessa oli kuusi sivu-urakoitsijaa. Suunnittelutyö puolestaan jakaantui neljälle yritykselle. Lisäksi yhdyntien tekoon, maanrakennukseen ja lataamon runkorakennusurakkaan tarvittiin omat urakoitsijansa. Näin monen urakoitsijan työn yhteensovittaminen ja koordinointi oli merkittävä haaste rakennuttajakonsulttina toimineelle Rakennuslaitokselle. Vaikka osapuolia oli useita, jättiurakka eteni aikataulussaan ja kustannusarvion mukaisesti. Työn valmistumista nopeutti muun muassa suurien työvaiheiden limittäminen.

Käyttäjää eli puolustusvoimia hankkeessa edusti projektipäällikkö, insinöörikapteeni

Vesa Kivelä projektivastaavana, tilaajaa ja rahoittajaa eli Senaatti-kiinteistöt Oy:tä edusti projektipäällikkö **Tero Paldanius** hankevastaavana, rakennuttajakonsulttia eli Puolustushallinnon rakennuslaitosta edusti projektipäällikkö **Markus Tulonen**. Tulosen tehtäviin kuuluivat rakennushankkeen projektinjohto sekä suunnittelu- että rakentamisvaiheessa. Paikallisvalvonnasta vastasivat päävalvojana **Veikko Tahkokorpi** Insinööri-toimisto Tahokorpi Oy:stä sekä Rakennuslaitoksen Haapajärven palvelupisteen teknisten töiden valvojat.

Rakennuslaitoksesta lataamon rakentamishankkeeseen ovat osallistuneet Markus Tulosen lisäksi Haapajärven palvelupisteen päällikkö **Risto Lassila**, LVI-valvojana **Kuisma Meskus**, sähkövalvojana **Seppo Tuppurainen**, automaatiovalvojana **Ilkka Heittokangas** ja rakennustöiden valvojana **Teuvo Oikkonen** sekä keskusyksiköstä LVI- ja rakennusautomaatiotöiden rakennuttajana **Petteri Lahtinen** ja sähkötyöiden rakennuttajana **Reijo Vuosalmi**.



Suunnittelija Henna Peippo uusissa tiloissa.

Upinniemen uusi keskusvarasto

Upinniemen varuskunnan uusi keskusvarasto on valmistunut Suomenlahden Meripuolustusalueen varasto- ja toimistotiloiksi. Rakennus on nimetty Meritaloksi. Ulkoasultaan Meritalo on varsin yksinkertainen, ja toimisto- ja varastotilojen rakennusmassat on erotettu toisistaan julkisivumateriaalein. Rakennuksen kokonaispinta-ala on 4 200 neliometriä ja kokonaistilavuus 21 500 kuutiometriä.

Uusi keskusvarasto tarvittiin, koska vanha varasto tuhoutui tulipalossa lokakuussa 2003. Hankesuunnitelmassa uudisrakennus todettiin selkeästi edullisemmaksi ja riskittömämmäksi vaihtoehdoksi paloraunioita korjaamiselle.

Rakennuksen suunnittelussa on kokeiltu Senaatti-kiinteistöjen pilottihankkeena tietomallipohjaista suunnittelua eli kolmiulotteista CAD-mallinnusta, jonka tavoitteena oli hyödyntää rakennuksen visualisointia ja saavuttaa etuja kustannuslaskennassa ja eri suunnitteluosien yhteensovittamisessa. Kokemusten perusteella tietomallin käytössä riittää vielä kehitettävää.

Keskusvaraston pääsuunnittelijana toimi arkkitehti **Jyrki Iso-Aho** Arkkitehtitoimisto A-konsulteista ja pääurakoitsijana oli SRV Viitosen Oy.

Rakennuslaitoksessa hankkeen suunnitteluvaiheen johtamisesta ja hankesuunni-

tehti **Pekka Laatio** ja pääurakoitsijana Lujatalo Oy.

Rakennuslaitoksessa hankkeen suunnitteluvaiheen johtamisesta ja hankesuunnitelmasta vastasi arkkitehti **Jari Tirkkonen** ja rakentamista johtivat alkuvaiheessa insinööri **Petri Mörk** ja sittemmin rakennusmestari **Esko Nordman**. Suunnittelun valvojina toimivat rakennussuunnittelun osalta insinööri **Jorma Rytönen**, LVI-suunnittelun osalta insinööri **Petteri Lahtinen** ja sähkösuunnittelun osalta insinööri **Lily Jordberg**.

telmasta vastasi arkkitehti Jari Tirkkonen. Rakentamista johti insinööri **Yrjö Pulkki**. Suunnittelun valvojina toimivat rakennussuunnittelun osalta insinööri Jorma Rytönen, LVI-suunnittelun osalta insinööri Petteri Lahtinen ja sähkösuunnittelun osalta insinööri Lily Jordberg.

Paikallisvalvonnan hoitivat rakennusinsinööri **Risto Virtanen** päävalvojana, **Kari Haapaniemi** LVI-valvojana ja **Tornbjörn Bakas** sähkövalvojana. ■

Puolustusministeriö remonttiin

Puolustusministeriön päärakennuksen korjaushankkeen suunnittelu alkoi kesällä 2007, ja korjaustöiden on määrä alkaa ensi kesänä ja valmistua heinäkuussa 2010. Toimistotilat korjataan vastaamaan nykytekniiikan asettamia vaatimuksia.

Rakennuksen julkisivu pysyy muuttomattomana sen historiallisen arvon vuoksi, samoin sisätiloissa säilytetään eräitä 1950-luvun elementtejä.

Projektia johtaa Rakennuslaitoksessa arkkitehti Jari Tirkkonen. Suunnittelun valvojina toimivat rakennussuunnittelun osalta insinööri **Merja Artinsalo**, LVI-suunnittelun osalta insinööri Petteri Lahtinen ja sähkösuunnittelun osalta insinööri Lily Jordberg. ■

Paikallisvalvonnan hoitivat rakennusinsinööri **Veijo Gynther** päävalvojana, insinööri **Ilpo Haapea** LVI-valvojana ja energiapäällikkö **Tuomo Puukko** sähkövalvojana.

Everstiluutnantti **Jouni Tuominen** edusti käyttäjätahoa aktiivisesti ja näkemyksellisesti.

Kenraalimajuri **Ilkka Asparan** ja prikaatinkenraali **Mika Peltosen** 5. lokakuuta 2007 suorittamassa katselmuksessa tilojen todettiin olevan onnistuneita ja kustannustehokkaasti toteutettuja. ■



Puolustusministeriö

Puolustusministeriön päärakennusta ryhdytään remontoimaan kesällä 2008.

Rakennuksen historiaa

Puolustusministeriön rakennus on **C.L. Engelin** piirtämä ja se rakennettiin vuonna 1822. Se oli osa Suomen kaartin kasarmialuetta. Rakennuksessa oli Kaartin esikunta, upseerikerho ja upseerien asuntoja. Suomen Valkoinen kaarti oli majoitettu kasarmiin vuodesta 1918 vuoteen 1939.

Rakennus tuhoutui Helsingin suurpommituksissa 26.–27.2.1944. Vain seinät jäivät pystyyn. Sodan jälkeen horsmaa kasvaneen raunioita ja koko Kaartin korttelin kohtalosta kiisteltiin pitkään. Jälleenrakennustyöt aloitettiin vuonna 1954 arkkitehti **Aulis Blomstedtin** johdolla ja työ valmistui vuonna 1956.

(Lähde: Puolustusministeriön verkkosivut)



Teksti: **Kirsti Helin**
Kuvat: **Risto Laine**

Korjausvelka kuriin hyvällä suunnittelulla

Puolustuskiinteistöjen korjausrakentamiseen ohjelma

Puolustuskiinteistöjen korjaushankkeissa tarvitaan kaikkien osapuolten – omistajien, käyttäjien sekä kiinteistöjen asiantuntijoiden ja ylläpitäjien – yhteistyötä. Isot hankkeet vaativat neuvotteluja, kompromisseja ja ennen kaikkea hyvää suunnittelua.

Vuoden 2007 alussa päätettiin, että vuoden loppuun mennessä laaditaan kolmikantayhteistyönä, Puolustusvoimat, Rakennuslaitos ja Senaatti-kiinteistöt, kymmenen joukko-osaston alueelta alustava korjausrakentamisen ohjelma.

Pilottikohteina korjausrakentamisen ohjelmoinnissa ovat Kainuun Prikaati, Karjalan Prikaati, Porin Prikaati, Panssari-prikaati, Kaartin Jääkäripataljoona, Saaristomeren Meripuolustusalue, Satakunnan Lennosto, Lapin Lennosto, Ilmasotakoulu ja Kaartin kortteli. Ohjelmoinnissa priorisoidaan viisi peruskorjauskohdetta kunkin joukko-osaston käyttämistä rakennuksista. Ohjelma muodostuu pääosin omistajälähtöisistä peruskorjauksista.

Työryhmän laatiman aikataulun mukaan Rakennuslaitos on jättänyt esitykset peruskorjaushankkeiksi Senaatti-kiinteistölle lokakuussa. Niiden pohjalta tehdään yhteiset suuntaviivat korjausinvestointihankkeiden liittämiseksi Pääesikunnan priorisoimaan investointiohjelmaan. Lisäksi neuvotellaan jatkotoimenpiteistä pilotoinnista saatujen kokemusten pe-

rusteella ja ohjelmoinnin laajentamisesta mahdollisesti maanlaajuiseksi menettelyksi puolustushallinnossa.

Lisää suunnittelua korjausrakentamiseen

– Korjausrakentamisen ohjelmoinnin avulla puolustuskiinteistöjen vuosikorjauksiin ja korjausinvestointeihin tarkoitetut varat voidaan ohjata suunnitelmallisesti ja



– Korjausrakentamisen ohjelmointi tuo suunnitelmallisuutta puolustuskiinteistöjen korjaamiseen, sanoo laatujohtaja Ritva Touré.

pitkäjänteisesti tärkeisiin kohteisiin, kertoo **Ritva Touré** Rakennuslaitoksesta. Ritva Touré vastaa johtavana asiantuntijana Rakennuslaitoksen keskusyksikössä Tekniset palvelut toimialan kehittämisestä ja ohjauksesta, ja hän on myös Rakennuslaitoksen laatujohtaja.

Uusi korjausrakentamisen ohjelmointi sisältää kiinteistökannan kunnan selvittämisen ja korjaustarpeiden määrittelyn,



Uuden toimintamallin istuttaminen isoon organisaatioon vaatii malttia, mutta kun prosessit toimivat, on se hyvin palkitsevaa, iloitsee Ritva Touré.

korjausesitykset, vuosikorjausohjelman sekä perusparannus- ja peruskorjaustarveselvitykset ja niiden pohjalta laadittavat investointiohjelmat.

– Korjausrakentamisen ohjelmoinnin lähtökohta on kiinteistö ja sen kunto. Korjaustarpeet kartoitetaan kuntoarvion perusteella. Lisäksi sekä henkilökuntamme että kiinteistöjen käyttäjät ilmoittavat havaitsemistaan vioista ja korjaustarpeista. Korjaustarpeen laajuutta ja kiireellisyyttä arvioitaessa otetaan huomioon mm. rakennusosan tai järjestelmän tekninen kunto, riskialttius, terveellisyys, lakisääteiset vaatimukset, energiatalous ja elinkaaren vaihe, Touré selvittää.

Kiinteistöhallinnan työkaluna käytetään KIRAVE-järjestelmää (puolustus-

hallinnon kiinteistö- ja ympäristötiedon työkalu), jossa on tiedot kaikista puolustuskiinteistöistä, niiden korjaustarpeet ja tiedot tehdyistä korjauksista.

Peruskorjaus uusinvestointien edelle

Korjausrakentamisen ohjelmoinnin yhtenä tavoitteena on lisätä nykyisen rakennuskannan peruskorjaamista ja vähentää uusinvestointeja.

Touré toteaa, että peruskorjauksen yhteydessä yleensä aina tulee tehtäväksi myös käyttäjälähtöistä perusparannusta, jotta vanhat rakennukset vastaisivat tämän päivän käyttövaatimuksia. Kustannukset jakautuvat siten, että peruskorjaukset maksaa kiinteistöjen omistajataho eli Senaatti-kiinteistöt

tai IP-Kiinteistöt, kun taas käyttäjälähtöinen perusparannus nostaa vuokraa ja tulee puolustusvoimien maksettavaksi.

– Kun korjausrakentaminen on suunnitelmallista, vältytään myös ylläpidossa turhilta kustannuksilta. Jos tiedetään ajoissa, että edessä on rakennuksen peruskorjaus, ei tehdä turhia vuosikorjauksia, jotka jouduttaisiin mahdollisesti myöhemmin purkamaan.

– Kiinteistönpidon suunnitelmallisuus tuo myös säästöjä päivittäiseen työhön, kun ostopalveluja voidaan kilpailuttaa pitkäjänteisemmin. Kilpailutuksessa pystytään ottamaan huomioon tulevat tarpeet ja esimerkiksi hankkimaan korjauspalveluja edullisimpaan vuodenaikaan. ■



Ritva Touré on tehnyt työtä puolustus-kiinteistöjen parissa 1990-luvun alusta lähtien. Työn ohessa hän on suorittanut diplomi-insinöörin ja tekniikan lisensiaatin tutkinnot. Hänen tutkimuksensa ovat liittyneet ylläpitopalvelujen kehittämiseen ja suunnitelmalliseen kiinteistönpitoon. Tutkimustulokset ovat antaneet käytännön toimintamalleja Rakennuslaitokselle.

Puolustushallinnon kiinteistöuudistuksen yhteydessä vuonna 2003 Tourén tehtävänä oli mm. jatkokehittää Kiinteistönpidon rajapinnat liitettä kiinteistöosapuolien yhteiseksi asiakirjaksi puolustushallinnossa. Kiinteistönpidon rajapintaliite on vuonna 2006 uusitun puolustusvoimien ja Senaatti-kiinteistöjen puitesopimuksen liite. Ritva Touré on myös vastannut Rakennuslaitoksen laatujärjestelmän uusimisesta.

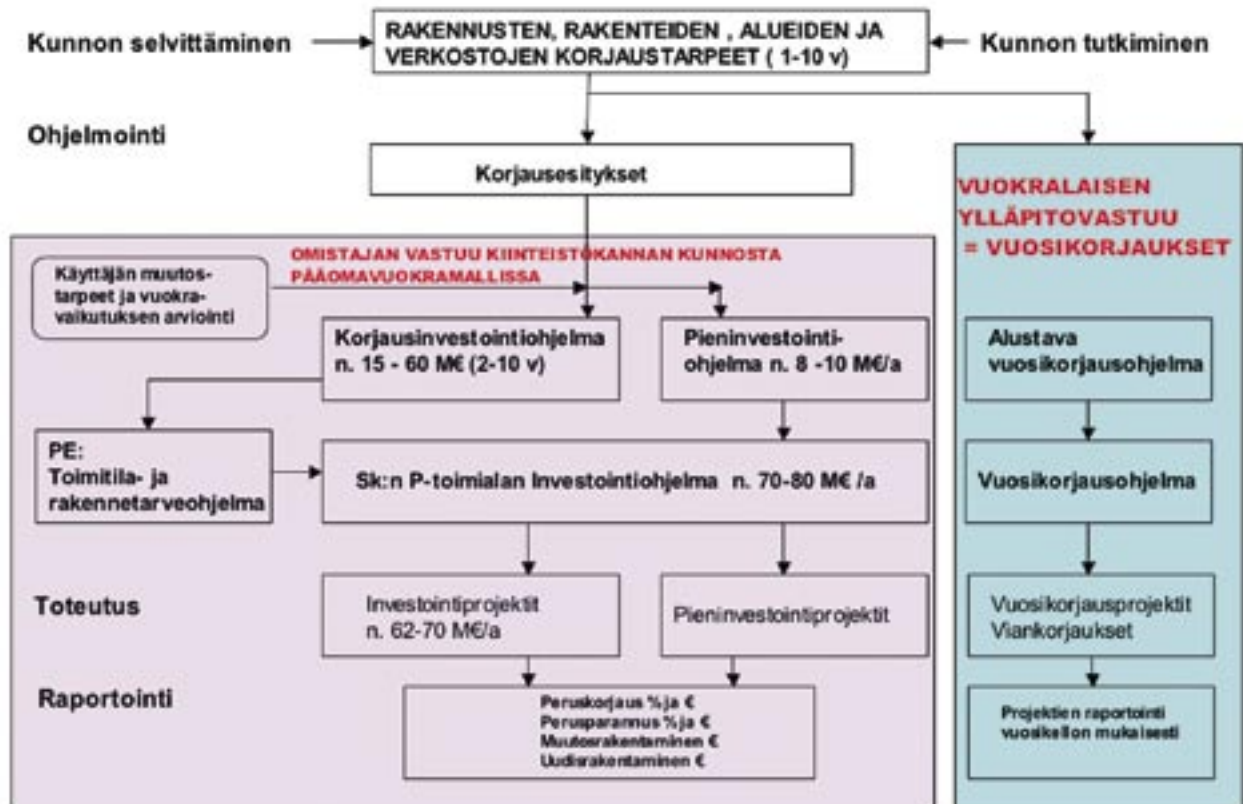
Käytännön kiinteistönpitoon Touré on tutustunut toimiessaan 1990-luvun alussa mm. kuntoarvioijana Santahaminan varuskunnas-

sa ja vuosina 2001–2002 Länsi-Suomen aluejohtajana. – Tuona aikana minulla oli erinomainen mahdollisuus tutustua eri puolustushaarojen joukko-osastojen toimintaan. Tehtävässä sai myös syvällisesti paneutua organisaatiomme haasteisiin tuottaen asiakkaillemme parhaita palveluratkaisuja.

– Pääsin seuraamaan ylläpidon päivittäistä työtä ja näkemään, mitä ohjaavia työkaluja kentällä tarvitaan. Huomasin, että mitä enemmän toiminnot olivat valmiiksi prosessoituja ja ohjeistettuja, sitä helpompi oli keskittyä itse työhön ja tuloksetekoon.

– Uusien toimintamallien ja toimintatapojen toteuttaminen isossa organisaatiossa vie aikansa. Iso laiva ei käänny hetkessä, eikä voi odottaa mitään yön yli tapahtuvaa ihmettä. Palkitsevinta on nähdä, että prosessit ja laaditut toimintamallit oikeasti myös toimivat, esimerkiksi laatujärjestelmästämmä on tullut todella hyvää palautetta. Se lämmittää mieltä!

Korjausrakentamisen ohjelmointi





Puolustushallinnon rakennuslaitoksen uusi johtaja Pekka Salojärvi:

Johtaminen vaatii selkeät tavoitteet ja jatkuvaa keskustelua

Teksti: **Kirsti Helin**
Kuvat: **Risto Laine**

Parasta nykyisessä tehtävässäni on, että saan olla näköalapaikalla seuraamassa mitä puolustushallinnossa sekä laajemminkin valtionhallinnossa ja yhteiskunnassamme tapahtuu. Osallistuminen oman laitoksemme päätöksentekoon ja askelmerkkien laatiminen niiden toteuttamiseksi on erittäin motivoivaa. Pidän todella paljon työstäni, eikä se aina edes tunnu työltä, kertoo **Pekka Salojärvi** (54). Hänet nimitettiin Puolustushallinnon rakennuslaitoksen johtajaksi 1.9.2007 lukien.

Johtamistapaansa Salojärvi luonnehtii edestäpäin johtamiseksi. – Joskus tulee ehkä puututtua liikaa yksityiskohtiin, mutta toisaalta on hyvä saada näppituntumaa asioihin. Päätöksiä en halua tehdä tietämättä asioiden sisältöä.

Väitetään, että johtamistyylin osuus organisaation ilmapiiriin vaikuttavista tekijöistä on jopa 70 prosenttia. Hyvä ilmapiiri puolestaan motivoi työntekoon ja vaikuttaa organisaation tulokseen. Parhaiten pärjäävät ne organisaatiot, joissa esimiehet kommunikoivat hyvin alaisten-

sa kanssa, sillä yhteisiin tavoitteisiin ei voi sitoutua ennen kuin ymmärtää ne.

Puolustushallinnon rakennuslaitos on ollut viime vuosina melkoisen muutoksen kohteena, mikä on vaatinut myös uudenlaista johtamistaitoa. Salojärvi pitää tulosjohtamismallia hyvin käyttökelpoisena. – Puolustusministeriön asettamat tulostavoitteet viedään keskustelemalla organisaation kaikille tasoille. Tulostavoitteiden jalkauttamisen työkaluja ovat mm. ryhmäkeskustelut ja kehityskeskustelut. Henkilökohtaisilla osaamiskartoilla ja kehittämissuunnitelmilla varmistetaan, että laitoksessa on oikeanlaista osaamista ja että henkilöstö on motivoitunutta.

– Henkilöstö on tärkein voimavaramme, eikä se ole mikään klisee. Rakennuslaitoksen arvo muodostuu ihmisten osaamisesta ja hyvistä toimintatavoista. Hyvää mainetta ei saada poppakonsteilla, vaan pitkäjänteisellä työllä. Pitää huolehtia henkilöstön työn mielekkyydestä ja kehittämisestä. Positiivista lisäarvoa työnantajakuvaamme tuo eittämättä mahdollisuus tehdä työtä maanpuolustuksen eteen.

Henkilöstöjohtamista ja esimiestyötä on Rakennuslaitoksessa kehitetty pitkäjänteisesti 1990-luvulta lähtien. Kaikki esimiehet – aluejohtajat, toimialapäälliköt ja työnjohtajat – osallistuvat johtamiskoulutukseen. – Johtamistamme arvioidaan erilaisin menetelmien, mm. EFQM-mallilla strategiasuunnittelun yhteydessä ja työilmapiirikyselyjen avulla. Myös Valtiontalouden tarkastusvirasto arvioi vuosittain toimintatapojamme ja johtamismalliamme, ja aina olemme saaneet ”puhtaat paperit”.

Puolustushallinnon tuntija

Oikeustieteen kandidaatti Pekka Salojärvi tuli puolustushallinnon palvelukseen vuonna 1985. Nuorta oikeusoppinutta työllistivät alkuvuosina työmarkkinapo-

Johtaja Pekka Salojärvi korostaa, että Rakennuslaitoksen arvo muodostuu ihmisten osaamisesta ja hyvistä toimintatavoista.



liittiset asiat. Tuolloin puolustusministeriössä oli kaksi kiinteistöpuolen osastoa, kiinteistöosasto ja rakennusosasto, jotka vastasivat kiinteistöjen ylläpidosta ja rakentamisesta. Kaikki varuskuntien rakennus- ja huoltotyöt tehtiin oman väen voimin ja työntekijöiden määrä oli yli 3 000.

Puolustusministeri **Elisabet Rehnin** joulukuussa 1992 tekemällä päätöksellä käynnistettiin valmistelut Puolustushallinnon rakennuslaitoksen perustamiseksi, ja seuraavana vuonna eduskunta sääteli lain Puolustushallinnon rakennuslaitoksesta. Nettobudjetoitu Puolustushallinnon rakennuslaitos perustettiin vuonna 1994.

Salojärvi oli Rakennuslaitoksen hallintojohtajana käynnistämässä uutta organisaatiota ns. puhtaalta pöydältä. – Alkuvuodet olivat toiminnan tehostamisen aikaa. Ensi alkuun luotiin organisaatio ja laadittiin ohjeistukset sekä hankittiin mm. tietojärjestelmät talousohjaukseen ja henkilöstöhallintaan, ja koko organisaatiolle asetettiin tulostavoitteet. Rakennuttamisen osalta siirryttiin tarkkaan projektinohjaukseen, kiinteistöpalvelut tuotteistettiin ja henkilöstön hankinta-

osaamista sekä asiakaspalvelutaitoja lähdettiin kehittämään systemaattisesti.

Kiinteistötointa rationalisoitiin voimakkaasti: omasta rakentamisesta luovuttiin ja rakennus- ja ylläpitopalveluja alettiin kilpailuttaa ulkopuolisilla rakennus- ja kunnossapitoyrityksillä. Tämä merkitsi Rakennuslaitoksessa myös suuria henkilöstövähennyksiä. Pääosin henkilöstövähennykset pystyttiin tekemään ns. luonnollisen poistuman kautta, mutta irtisanomisiltakaan ei välttytty.

– Näin jälleenkäin katsottuna päätös Rakennuslaitoksen perustamisesta oli onnistunut, mutta muutos on ollut rankkaa aikaa henkilöstölle. Paljon on jo saavutettu ja paljon voidaan viedä tehdä. Meillä on nyt todella hyvät mahdollisuudet kehittää organisaatiostamme koko puolustushallinnon asiantuntija, mikä mahdollistaa muiden osapuolten keskittymisen ydin tehtäviinsä.

Muutoksen hallintaa

Strategiansa mukaisesti Rakennuslaitosta kehitetään puolustushallinnon kansallisia ja kansainvälisiä haasteita vastaavaksi kiinteistö- ja ympäristötoimen osaamis-

keskukseksi. Omasta palvelutuotannosta siirrytään entistä enemmän ostopalveluihin.

Salojärvi korostaa, että uudet palveluratkaisut vaativat omien resurssien joustavaa hallintaa ja toimittajaverkoston tehokasta käyttöä. – Muutos näyttää olevan laitoksessamme pysyvä olotila, mutta se pitää pystyä kohtaamaan ja muuttamaan mahdollisuudeksi. Siinä työssä tarvitaan paitsi hyviä toimintamalleja, myös jatkuvaa keskustelua ja ymmärryksen jakamista koko organisaatiossa.

Salojärven mukaan Rakennuslaitos toimii jo nykyisin hyvin yritysmäisesti ja proaktiivisesti, eikä peräpeiliin tuijoteta. – Itsenäinen toimivalta ja matala organisaatio mahdollistavat tehokkaiden toimintaprosessien kehittämisen. Tavoitteenamme onkin olla valtionhallinnossa edelläkävijä uusien toimintatapojen ja välineiden käyttäjänä. Voimme myös kehittää toimintaamme pitkäjänteisesti, koska virastona meitä eivät rasita kvartaalitalouden paineet.

– Rakennuslaitoksen toiminta on tuloksellista. Voimme tarjota puolustusvoimille kiinteistöpalveluja hyvin kilpailukykyiseen hintaan. Asiakastyytyväisyys on vuosi vuodelta noussut, ja henkilöstön tyytyväisyys on hyvällä tasolla. On myös hyvä muistaa, että Rakennuslaitos on valmiusorganisaatio. Valmiuden ja turvallisuuden vaatimukset ovat osa jokapäiväistä toimintaamme, Salojärvi toteaa.

Haastattelupäivänä Pekka Salojärvi oli jäämässä syyslomalle, joka suuntautui avovaimon kanssa tällä kertaa Kanarian saarille. Syksyn harrastuksiin ovat kuuluneet myös sienestäminen ja lukeminen. Minkään tietyn lajin vannoutuneeksi harrastajaksi Salojärvi ei ilmoittaudu, vaan sanoo kokeilevansa mielellään uusia asioita – kuten aikanaan esimerkiksi laskuvarjohyppäämistä. Sotilasarvoltaan Pekka Salojärvi on kapteeni ja varusmiespalveluksensa hän on suorittanut Karjalan Tykistörykmentissä Lappeenrannassa ja RUK:ssa Haminassa. ■





Utin Jääkäriyrykmentti

kovakuntoisten koulutuspaikka

Teksti: **Kirsti Helin**, kuvat: **Juha Metso** ja **Pia Enroos/Utin Jääkäriyrykmentti**

Utin Jääkäriyrykmentti on siitä poikkeuksellinen Maavoimien joukko-osasto, että siellä on enemmän palkattua henkilöstöä kuin varusmiehiä. Suhdeluku on 350:200. Utissa koulutetaan muun muassa puolustusvoimien helikopterilentäjät ja sotilaspoliisit.

Uttia pidetään kovakuntoisimpien sotilaiden koulutuspaikkana. Heinäkuussa laskuvarjojääkärikursseille valittujen varusmiesten keskitulos Cooperin testissä oli 3 190.

– Joukko-osastomme on kiinnostava koulutuspaikka niin asepalvelustaan

suorittaville varusmiehille kuin puolustusvoimien henkilöstölle. Väki on kovakuntoista ja erittäin motivoitunutta, mikä tulee esille myös erilaisissa mittauksissa: työilmapiiri ja fyysinen kunto ovat valtakunnan kärkeä. Mutta niinhän sen pitää ollakin, emmehän muuten voisi kutsua itseämme maavoimien erikoisjoukoiksi, kehuu rykmentin komentaja, eversti **Petri Hulkko**.

– Uudet kuljetuskopterit, uusimuo-
toisen helikopteritoiminnan rakentami-
nen, erikoisjoukkotoiminnan tekninen ja
taktinen kehittäminen sekä monipuoliset
koulutustavoitteet takaavat, että Utti on
mielenkiintoinen palveluspaikka.



Laskuvarjojääkärit koulutetaan vaativiin tiedustelutehtäviin ja iskuosasto-
toimintaan.



Utin Jääkäriprikaatissa väki on kovakuntoista ja erittäin motivoitunutta, vakuuttaa rykmentin komentaja Petri Hulkko.



Toni Kontkanen on juuri suorittanut hyppyperuskoulutuksen, ja siitä merkinä hänellä on rinnassaan pronssiset hyppysiivet.

Haasteellinen varusmiespalvelus

Varusmies **Toni Kontkanen** astui palvelukseen 9.7.2007. – Testit olivat tiukat, mutta niistä selvisi, kun tiesi etukäteen, millaisia suorituksia kannattaa treenata: leuanvetoa, punnerusta, pituushyppyä, uintia, sukellusta, hiihtoa jne. Harrastan painia ja nyrkkeilyä, ja uskon, että niistä taidoista oli hyötyä tänne pyrkimisessä. Fyysisen kunnon lisäksi testattiin psyykkisen kantin kestävyyttä.

Toni Kontkasella on jo takanaan hyppyperuskoulutus ja viisi sotilasvarjohyppyä, ja siitä merkinä hän on juuri saanut rintaansa pronssiset hyppysiivet. – Koulutuksessa on haasteita riittänyt. Joka päivä tulee vastaan uusia asioita, ja se pitää mielenkiinnon yllä. Fyysinen kestävyys on ainakin noussut. Välillä on ollut rankkoja metsäreissuja, mutta sitten on taas helpompia lähikoulutusviikkoja varuskunnassa. Kohokohtia ovat tietenkin olleet hyppy, etenkin ensimmäinen hyppy oli mahtava!

– Peruskoulutuksen jälkeen koulutettavat pääsevät hyppäämään taisteluhyppyä esimerkiksi pimeällä ja repun kanssa. Siitä eteenpäin koulutus on nousujohteista. Loppuhuipentumana on kesäkuussa järjestettävä pääsotaharjoitus, jolloin laskuvarjojääkärien valmiudet testataan, komentaja Petri Hulkko selvittää.

Toni Kontkanen on kotoisin Kuusankoskelta vain 20 minuutin ajomatkan päästä, mutta Utin Jääkäriyrykmenttiin hakeutuu varusmiehiä

ympäri maata. – Tupakavereistani kaukaisin on Oulusta, Toni kertoo.

Varusmiespalveluksen jälkeen Toni Kontkasella on tiedossa opiskelupaikka Lappeenrannan teknillisessä yliopistossa. – Jos tässä ei muita suunnitelmia tule sitä ennen, Toni pohtii.

Laskuvarjojääkärikoulutukseen pyrkii vuosittain 400–500 henkilöä, joista valintakokeiden perusteella kurssille valitaan noin 80 koulutukseen soveltuvinta. Palvelukseen otetaan vain yksi saapumiserä vuodessa. Palvelus alkaa heinäkuussa ja kestää 362 vuorokautta. Suomalainen laskuvarjojääkäri on erikoiskoulutettu sotilas, jonka tehtävänä on kaukotiedustelu ja taistelu asutuskeskuksessa.

Kaikki laskuvarjojääkärit koulutetaan vähintään aliupseereiksi, ja noin 20 prosenttia kurssista koulutetaan reservin upseereiksi. Erikoisjääkäripataljoonassa järjestettävällä reserviupseerikurssilla Utissa. Laskuvarjojääkärit käyttävät kansainväliseen tapaan punaista baretia.

Laskuvarjojääkärikoulun synty

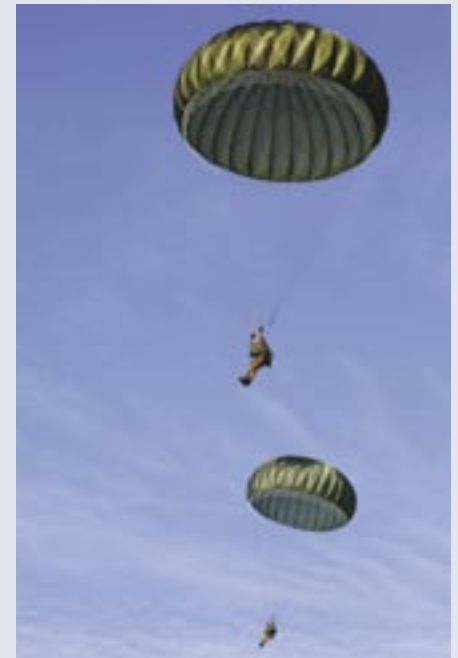
Laskuvarjojääkärikoulu perustettiin Uttiin vuonna 1961, ja ensimmäinen laskuvarjojääkäriksi koulutettava varusmieskurssi astui palvelukseen heti seuraavana vuonna. Koulua oli perustamassa everstiluutnantti (evp) **Kaj Hagelberg**,

jonka 85-vuotissyntymäpäivää juhlittiin tänä vuonna Utin Jääkäriyrykmentissä.

Jääkärieverstin poika Kaj Hagelberg osallistui viime sotiimme ja jäi sotien jälkeen puolustusvoimien palvelukseen toimien aluksi Kadettikoulussa kadettikurssin johtajana. Laskuvarjohyppääminen oli kiinnostanut häntä jo pikkupoikana, ja 1950-luvulla hän hankki itselleen laskuvarjojääkärikoulutuksen Ruotsissa. Hagelberg seurasi tarkasti lehdistöstä kaikkea mikä liittyi amerikkalaisten, englantilaisten, ranskalaisten ja venäläisten maahanlaskujoukkojen kehittämiseen ja käyttöön.

Sitkeän yrittämisen jälkeen Hagelberg sai vakuutettua esimiehensä laskuvarjojääkärikoulutuksen tärkeydestä Suomessa. Laskuvarjojääkärikouluun haluttiin alusta saakka vain parhaat ja soveltuvimmat sekä ennen kaikkea vapaaehtoiset miehet. Enemmän kuin jääkäritaitoja Hagelberg halusi kehittää varusmiesten sissitaitoja.

Kaj Hagelberg toimi Laskuvarjojääkärikoulun johtajana vuosina 1962–1973. Hagelberg loi Uttiin ja laskuvarjojääkäriin sen hengen ja suorituskyvyn, jota edelleenkin vaalitaan ja kehitetään.



Ensimmäinen hyppy oli mahtava, muistelee Toni Kontkanen.



Utissa koulutetaan puolustusvoimien helikopterilentäjät.

Erikoisjääkäripataljoonassa koulutetaan varusmiespalvelustaan suorittavien laskuvarjojääkäriensä lisäksi erikoisjääkäreitä. He saavat koulutuksen vaativimpiin erikoisjoukkotehtäviin Suomessa sekä tarvittaessa ulkomailla. Erikoisjääkäreitä osallistui mm. Saksan, Alankomaiden ja Suomen muodostamaan EU:n taisteluosastoon, jonka puolivuotinen valmiusjakso päättyi kesäkuussa 2007. Erikoisjoukkokoulutusta annetaan varusmiehille, reserviläisille sekä puolustusvoimien palkatulle henkilökunnalle.

Maavoimien Esikunnan komentoon

Utin Jääkäriyrykmentti muodostettiin vuonna 1997 Laskuvarjojääkärikoulusta, Ilmavoimiin kuuluneesta helikopteri-



Varusmiespalveluksen suorittaneet voivat hakeutua erikoisjääkärikurssille koulutettavaksi vaativimpiin erikoisjoukkotehtäviin.

Vanhaa korjataan ja uutta rakennetaan

Utin Jääkärirykmentti on kehittyvä joukko-osasto: vanhoja rakennuksia peruskorjataan ja uutta rakennetaan, puolustusmateriaalia hankitaan jatkuvasti lisää ja koulutuksen kehittämiseen panostetaan.

Utin historia ulottuu aina 1700-luvulle asti. Itsenäisyyden alkuvuosina 1920-luvulla varuskunnasta muodostettiin kenraali **C.G.E. Mannerheimin** aloitteesta ilmavoimien keskeisin tukikohta. Siitä alkoi voimakas varuskunnan rakentamisen ja kehittämisen kausi. Alkuperäiset puurakenteiset asuintalot sekä 1930-luvulla rakennetut funkkistyylliset esikuntarakennus ja autokatos ovat edelleen käytössä. Varuskunta on kulttuurihistoriallisesti arvokas, ja siksi myös Museovirasto on osallistunut kaikkiin korjaushankkeisiin.

Komentaja Petri Hulkko kertoo, että vuoden 2002 puolustushallinnon kiinteistöuudistuksen jälkeen varuskunnan rakennusten korjaaminen ja uuden rakentaminen ovat vauhdittuneet selvästi. – Nyt *Ollin oppivuodet* alkavat olla takanapäin, ja yhteistyö eri osapuolien, Puolustushallinnon rakennuslaitoksen, Senaatti-kiinteistöjen ja IP-Kiinteistöt Oy:n kanssa sujuu jouhevasti. Voimme olla tyytyväisiä varuskunnan päivittäiseen ylläpitoon, ja isot rakennushankkeet ovat edenneet hyvin. Esimerkiksi ruokalan peruskorjaus valmistui aivan aikataulussaan juuri pari viikkoa sitten.

Varuskunnan suurin uudisrakennus on vuonna 2006 valmistunut, yli 10 000 neliön helikopterihalli, joka rakennettiin Helikopteripataljoonan koulutus- ja hallintotiloiksi.

– Utin varuskunta on nykyaikainen ja pärjää hyvin kansainvälisessäkin vertailussa. Petri Hulkko viittaa tällä mm. Nato-joukkojen tiloihin Hollannissa, joihin hän pääsi tutustumaan toimiessaan siellä kaksi ja puoli vuotta esikuntaupseerina. Komentajalla on myös perspektiiviä Utin varuskunnan kehittymisestä, sillä hän suoritti varusmiespalveluksensa Laskuvarjojääkärikoulussa vuonna 1980. Utin Jääkärirykmentin komentajana eversti Hulkko on toiminut vuodesta 2004 lähtien.

Infrasta huolehtiminen

Utin varuskunnassa toimii 13 henkilön vahvuinen Puolustushallinnon rakennuslaitoksen pai-



Utin varuskunnan rakennuskantaa kehitetään koko ajan, kertoo Rakennuslaitoksen palveluvastaava Mikael Nieminen. Taustalla uusi helikopterihalli.

kallistoimisto. Kiinteistöhoitoon erikoistuneet sähkömiehet, putkimiehet, kirvesmiehet ja siivoojat sekä heidän esimiehensä vastaavat, että varuskunnan rakennukset ulkoalueineen pysyvät hyvässä kunnossa. Sähkömiehiä työllistää myös lentokenttä, jolla on jatkuvasti liikennettä.

Puolustushallinnon rakennuslaitos on strategiansa mukaisesti muuttumassa kiinteistöpalvelujen tuottajasta niiden hankinta- ja asiantuntijaorganisaatioksi, ja tämä näkyy myös Utin varuskunnassa. Palveluvastaava **Mikael Nieminen** kertoo, että ulkopuolisten palveluiden käyttö kasvaa jatkuvasti. – Olemme onnistuneet saamaan hyviä yhteistyökumppaneita lähinnä Kouvolasta, jonne on täältä matkaa kymmenkunta kilometriä.

Tavanomaisen kunnossapidon lisäksi Rakennuslaitosta ovat työllistäneet isot peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeet: helikopterihalli, ajoneuvosuojat, ruokalan remontti, uusi porttialue ja vanhan korjaamon muuttaminen esikuntarakennukseksi. Helikopterihallin rakentaminen kesti kaikkiaan kolme vuotta ja se työllisti pari

sataa ihmistä. Rakennuslaitoksen paikallistointi vastasi hankkeen tarveselvityksestä yhdessä rykmentin huoltopäällikön kanssa ja hoiti hallityömaan rakennusvalvonnan.

– Rakennushankkeita on koko ajan, mutta niinhän se pitää ollakin kehittyvässä joukko-osastossa. Välillä pitää kiirettä, mutta hyvä kun on tekemistä joka päivälle, Nieminen iloitsee.

Rakennusinsinööri Mikael Nieminen siirtyi Rakennuslaitoksen palvelukseen kuusi vuotta sitten yksityisen rakennusliikkeen palveluksesta. – Olen ollut tyytyväinen työhöni täällä. Varuskunnassa on hyvä ilmapiiri, ja työ on mielenkiintoista. Rakennuslaitos on ollut myös hyvä kouluttaja. Itse olen osallistunut mm. esimies-, asiakaspalvelu- ja hankintakoulutukseen. Seuraavaksi ovat tiedossa kehityskeskustelukoulutus ja työturvallisuuskoulutus. Koulutus on korkeatasoista, joten siihen käytetty työaika ei todellakaan mene hukkaan. Etenkin hankintaan liittyvä koulutus on ollut tarpeellista, kun hankintalakiin muuttui. Palveluntuottajien kilpailutamiseen on tietyt säännöt, jotka pitää hallita.

lentueesta, maavoimien erikoisjoukkojen koulutusyksiköstä ja valtakunnallisesta henkilökunnan sotilaspoliisikoulutuksesta.

Vuodesta 2005 lähtien Utissa on toiminut myös Tukikomppania, joka tuottaa rykmentin tarvitsemat tukipalvelut sekä kouluttaa varusmiehiä sijoitettavaksi sodan ajan joukkoihin.

Tällä hetkellä Utin Jääkärirykmentti toimii vielä Pääesikunnan komennossa, mutta vuoden 2008 uuden johtamis- ja hallintojärjestelmän myötä se siirtyy Maavoimien Esikunnan alaisuuteen.

– Utti on meille vain kotipesä, sillä harjoittelemme koko valtakunnan alueella. Viime viikolla esimerkiksi oli harjoitusleiri Joensuussa ja tällä viikolla harjoitellaan meripelastusta Oulussa, komentaja Hulkko kertoo.

Koptereita odotellaan yhä

Päänvaivaa joukko-osaston komentajalle on aiheuttanut Ranskasta tilattujen NH90-helikoptereiden toimitusten viivästyminen. Alun perin toimitusajaksi oli sovittu vuosi 2004, mutta haastattelua tehtäessä ei ollut vielä tietoa toimituksen todellisesta ajankohdasta.

Petri Hulkko kertoo, että helikoptereiden lentäjäkoulutukseen on paljon halukkaita tulijoita.

– Ilmavoimien kanssa on sovittu yhteisestä koulutusohjelmasta, jossa Maavoimien helikopterilentäjät ja Ilmavoimien lentäjät saavat ensin peruslentokoulutuksen Vinka-koneilla Tikkakoskella. Sen jälkeen Ilmavoimien kadetit siirtyvät Kauhavalle Lentosotakouluun ja Helikopterikomppanian kadetit tulevat Uttiin.

Tilattujen 20 uuden kopterin on tarkoitus korvata vanhat Mi-8-kopterit. Lisäksi Utin kalustoon jäävät nykyiset 7 kevytkopteria. Helikopteripataljoonan koptereita käytetään erikoisjoukkojen koulutukseen, Maavoimien valmiusprikaatien sekä Merivoimien ja Ilmavoimien tukemiseen. Sotilaskoptereita käytetään

myös muiden viranomaisten auttamiseen, kuten metsäpalojen sammutuksiin ja etsintöihin.

NH90-kopterit varustetaan pimeänäkölaitteistolla, lämpökameralla, valonvahvistimella ja meripelastustehtäviä varten vinssillä. Suurin ero uusien ja vanhojen koptereiden välillä on toimintamatkan pituus. Mi-8-koptereiden toimintamatka on noin 450 kilometriä, kun taas NH90-

koptereilla voi operoida noin 800 kilometrin matkan.

Uusi upea helikopterihalli ei lepää kuitenkaan tyhjän panttina, vaan sinne on sijoitettu mm. NH90-kopterin simulaattori, jolla voidaan harjoitella NH90-kopterin laitteiden käyttöä. Koska Utissa on parhaillaan yksi halli remontissa, muutkin yksiköt käyttävät tilapäisesti helikopterihallia ja sen toimistotiloja. ■



Laskuvarjojääkärikurssin sisältö

Perus- ja erikoiskoulutuskausi (20 viikkoa)

- sotilaan peruskoulutus
- laskuvarjohyppykoulutus
- helikopterikoulutus
- vesistökuulutus
- ase- ja ampumakoulutus
- taistelukoulutus maastossa

Aliupseerikurssi (7 viikkoa)

- johtamis- ja kouluttamistaito
- tiedustelu- ja taistelukoulutus

Aliupseerikurssi 2 tai Reserviupseerikurssi (14 viikkoa)

- erikoistuminen
(johtaminen, viestitoiminta, aseet, pioneeroiminta tai lääkintä)
- tiedustelu- ja taistelukoulutus talviolosuhteissa

Joukkokoulutuskausi (11 viikkoa)

- harjaantuminen tehtäviin joukkokokoonpanossa



Olli Kivinen



Asevelvollisuuden oheistuotteet

Yleistä asevelvollisuutta on pidetty Suomessa pyhänä asiana ja olennaisena osana maamme puolustusratkaisuja. Viime vuosina toteutetut ja tulossa olevat supistukset merkitsevät uutta vaihetta; perinteisen suuren reserviläisarmeijan sijalle kehitetään huippuunsa varusteltuja yksiköjä. Uudenaikaisia ja teknisesti pitkälle kehitettyjä aseita riittää vain aikaisempaa pienemmälle joukolle sotilaita.

Uuden suuntauksen perustelu on selkeä. Tulevissa konflikteissa ei enää pidetä satoja tuhansia miehiä vuosikausia metsissä maata puolustamassa. Toisin sanoen, Tuntemattoman sotilaan sodan kuva on vanhanaikainen, eikä raha riitä varustamaan jatkosodan 500 000–600 000 sotilaa kenttäarmeijaa. Tällä hetkellä on mahdotonta sanoa, miten toinen pyhä puolustusperiaattemme eli koko maan puolustaminen kestää tämän muutoksen. Epäilijöitä on, sillä monien vanhan järjestelmän kannattajien mielestä suuri, joskin puutteellisesti varustettu reservi maakuntajoukkoineen kaikkineen on suhteellisen halpa vakuutus pahan päivän varalle, eikä sen alasajossa säästetä suuria summia.

Puolustusvoimain johto on vakuuttanut, että asevelvollisten kouluttaminen jatkuu nykyisessä muodossaan, vaikka entisen suuruisiin reserveihin ei enää tähdätäkään. Suomi on valinnut läntisen Euroopan maista poikkeavan asevelvollisuusratkaisun, sillä vastaavaa pitäytymistä todelliseen yleiseen asevelvollisuuteen

löytyy vain Turkista ja Kreikasta. Niiden suhteet ovat vaihdelleet epäilevästä vihamieliseen, ja puolustusliitto Nato on aika ajoin joutunut työskentelemään tosissaan estääkseen näiden kahden jäsenensä vihamielisyyden puhkeamisen sodaksi. Myös maiden sotilasbudjetit ovat hyvin korkeat. Sen sijaan muiden maiden kuten Saksan ja Ruotsin asevelvollisuusjärjestely on laistettu liki olemattomiin.

Asevelvollisuuden hiipuminen on väistämättä korostanut järjestelmän ”oheistuotteita”. Niistä tärkein on kansalaisyksityys, vaikka se onkin puolittainen ja epäoikeudenmukainen, koska naisilla ei ole yleistä asevelvollisuutta eivätkä he siten saa sotaväen antamaa kansalaisyksitystä.

Näihin oheistuotteisiin törmää joskus yllättävissäkin yhteyksissä. Näin esimerkiksi Ranskassa, joka lopetti yleisen asevelvollisuuden pari vuotta sitten. Keskustelin asiasta parin ranskalaisen ystävän kanssa niinkin epätodellisessa yhteydessä kuin Ranskan viimevuotisen lähiömellakoinnin jälkimainingeissa. Keskustelukumppanit painottivat – joidenkin korkeiden upseerien mielipiteisiin viitaten – että ranskalaisen yhteiskunnan yhtenäisyys on joutunut aikaisempaa selkeästi kovemmalle koetukselle. Yleinen asevelvollisuus toi yhteen kaikkien yhteiskuntaluokkien alkuperäiskansalaisten lisäksi maahanmuuttajanuoret ja vahvisti siten yhteiskunnan yhteenkuuluvuutta. Maahanmuuttajanuoria on Ranskassa miljoonia, koska muuttoliike Pohjois-Afrikasta ja muualta

Afrikasta on ollut voimakasta. Tämä ulottuvuus näkyy varmaan meilläkin, vaikka meillä on ulkomaalaistaustaisia asevelvollisia murto-osa Ranskan määrästä.

Tässä mielessä on mielenkiintoista seurata naapurimaamme Ruotsin kehitystä, koska heillä on maahanmuuttajien määrä kokonaan eri tasolla kuin meillä. Yhteiskunnan valtavirtaan on vaikea päästä, ja yhteiset armeijakokemukset auttavat nimen omaa syrjäytymisvaarassa olevia integroitumaan yhteiskuntaan.

Toinen harvoin ajateltu oheistuote on rauhan vahvistuminen asevelvollisuuden kautta. Asevelvollisuusarmeijalla on paljon vaikeampi käydä hyökkäyssotaa. Erityisesti tämä koskee demokraattisia maita. Tilanteen huomaa ehkä parhaiten Yhdysvalloissa. Vielä Vietnamiin lähetettiin valikoivan asevelvollisuuden perusteella sotilaita. Sen sijaan Yhdysvaltojen nykyisiin sotiin käytetään ammattisotilaita ja kansalliskaartien kautta vapaaehtoisen reservin palvelun valinnoita. Toisin sanoen, tappiot eivät koske suurinta osaa keskiluokkaa kuin moraalisen ongelmana tai verorasituksena, sillä rivimiehinä ammattisotilaita värväytyneet eivät pääsin tule sen keskuudesta. Vielä Vietnamin tilanne oli toinen, kun Yhdysvaltain laajan keskiluokan nuoret joutuivat taisteluihin, ja sodan vastainen paine nousi tappioiden johdosta nopeasti. ■

Kirjoittaja on Helsingin Sanomien riippumaton kolumnisti.



Mikrokuitu helpottaa kasarmien siivousta

Teksti: **Kirsti Helin**

Kuvat: **Risto Laine** ja **Rakennuslaitoksen kuva-arkisto**

Maassamme on yhteensä noin 8 000 puolustuskiinteistöä, pinta-alaltaan yhteensä 1,5 miljoonaa siivottavaa neliötä, joten ei ole ihan samantekevää kuinka niitä siivotaan. Puolustushallinto onkin edelläkävijä uusien siivousmenetelmien kehittämisessä ja käyttöönotossa.

Puolustushallinnon rakennuslaitos on kehittänyt yhdessä siivousvälineitä maahantuovan sopimustoimittaja JohnsonDiverseyn kanssa uuden helppokäyttöisen siivousvälineen ”Varusmiehen

mikrokuitupyyhkeen” ja nivelletyn lattiankuivaimen. Uusi siivousväline on otettu jo käyttöön kaikissa Suomen varuskunnissa. Sekä varusmiehet että ammattisiivoajat ovat olleet niihin erittäin tyytyväisiä.

– Mikrokuitu tuo monia etuja siivoukseen. Materiaalina se on kevyt, tehokas, kestävä ja helposti puhdistettava. Staattisesti varautunut mikrokuitu sitoo myös hyvin pölyn itseensä, kertoo siivouspalveluiden johtava asiantuntija **Tuula Koskinen** Rakennuslaitoksesta.

Varusmiehen mikrokuitupyyhkeellä siivous käy kätevästi ja pyyhe on helppo puhdistaa.



Anne-Maarit Alho-Leino JohnsonDiverseyltä, siivouspäälliköt Marjaana Renvall Niinisalon varuskunnasta ja Mervi Vienonen Säkylän varuskunnasta sekä siivouspalveluiden johtava asiantuntija Tuula Koskinen kehittävät yhdessä varuskuntien siivousmenetelmiä.



Tutkimusten mukaan Rakennuslaitoksen asiakkaat ovat kaikkein tyytyväisimpiä siivouspalveluihin, ja siitä haluamme jatkossakin pitää kiinni, sanoo siivouspalvelujen kehittämisestä vastaava Tuula Koskinen.

Mikrokuitu on tekokuitua, joka valmistetaan polyesteristä, polyamidista tai polypropyleenistä. Yhdessä grammassa on 10 000 metriä kuitua. Materiaali on hiustakin ohuempaa teräväreunaista kuitua, joka menee lian alle ja ikään kuin leikkaa lian pois puhdistettavalta pinnalta.

Mikrokuitupyhettä voidaan käyttää joko kuivana tai kosteana. – Ympäristöme liasta on jopa 80 prosenttia kuivaa pölyä, joten harvemmin tarvitaan veden kemiallista liotusvoimaa, Tuula Koskinen sanoo.

– Uudet mikrokuitupyhkeet ovat tuoneet myös säästöjä varuskuntien siivouskuluihin. Kevyitä lattiapyyhkeitä mahtuu pesukoneeseen kolminkertainen määrä vanhoihin moppeihin verrattuna ja pesuainetta kuluu puolet vähemmän. Pesussa pyyhkeistä ei irtoa kuituja, jotka voisivat tukkia putkistoja. Pinnat kestävät pidempään hyväkuntoisina, eikä perussiivouksia tarvita niin usein kuin ennen.

Tämä kaikki helpottaa siivousvälineiden huollosta ja tupien perussiivouksesta vastaavien ammattisiivoojien työtä.

– Siivous on osa kiinteistön ylläpitoa ja vaikuttaa oleellisesti rakennuksen elinkaareen ja sen kustannuksiin. Puhtaat ja oikeaoppisesti siivotut ja siivouksellisin keinoin suojatut pinnat alentavat osaltaan koko kiinteistöjen ylläpitokustannuksia, Koskinen korostaa.

Siivouskoulutusta varusmiehille

Ammattisiivoojat tulivat varuskuntiin 1970-luvulla, mutta varusmiehet siivoukseen edelleen omat tupansa. Vuonna 1989 puolustusministeriö ja sen alaiset rakennustoimistot ottivat varuskunnissa käyttöön puuvillaisen lankamopin kasarmisiivoukseen, ja varusmiehiä ryhdyttiin kouluttamaan siivoamiseen videon avulla. Aikaisemmin varusmiesten siivousvälineet olivat olleet mitä sattuu – kouluharjoja ja varusvaraston rättejä - eikä siivoamiseen saatu sen kummempaa opastusta.

Nykyisin varusmiesten alokasajan koulutusohjelmaan kuuluu siivousoppitunti. Siivoojat neuvovat myös kasarmeilla välineiden käyttöä, ja siivouskomeroiden seinillä on seikkaperäiset opastaulut välineiden käytöstä. Siivouskoulutuksen lisäksi varusmiehet saavat opastusta jätteiden lajitteluun ja energian säästämiseen.

– Vuosittain varusmiespalveluksen suorittaa yli 20 000 nuorta ihmistä, joten koulutuksellamme on myös yhteiskunnallista vaikutusta, Tuula Koskinen toteaa.

Siivouspalveluille yhtenäiset laatuvaatimukset

Rakennuslaitos osallistuu keväällä 2007 käynnistyneeseen KiinteistöRYL-hankkeeseen, jonka tarkoituksena on luoda kiinteistöpalveluiden laadunohjaus- ja johtamisjärjestelmä. Osittain Tekesin rahoittamaan hankkeeseen osallistuu suurin osa kiinteistöalan merkittävistä palveluntuottajista ja – tilaajista.

Käytännössä hanke tarkoittaa, että osana kiinteistöpalveluita myös siivouspalveluille laaditaan yhtenäinen nimikeistö ja määritellään laatuvaatimukset. Sen sijaan että kuvattaisiin, kuinka usein on siivottava, pyritään määrittelemään, kuinka siistiä puhtaustasovaatimuksiltaan erityyppisissä tiloissa halutaan olevan. Tulevaisuudessa siivouspalvelut hinnoitellaan yhtenäisten laatuluokitusten mukaan.

Tuula Koskinen kertoo, että puolustuskiinteistöjen osalta on jo olemassa tietyt siivouksen laatuluokat. Ykköstaso koskee sosiaalitylöitä kuten muonituskeskuksia ja kuntotaloja, kakkostaso toimistorakennuksia ja kasarmeja ja kolmostaso varastoja.

– Asiakastytyväisyystutkimusten mukaan siivouspalvelu on ollut kautta aikojen ”tähtiala” Rakennuslaitoksessa, ja haluamme jatkossakin pitää kiinni hyvästä laadustamme. KiinteistöRYL-hankkeessa laadittavista laatustandardeista on meillekin hyötyä, etenkin nyt kun olemme entistä enemmän ulkoistamassa siivouspalvelujamme, toteaa hankkeen työryhmään kuuluva Koskinen. ■



Suomi isännöi vuosikokousta

Nordisk Forvarsbygg – pohjoismaista yhteistyötä rakennuslaitosten kesken

Teksti: **Margit Antikainen**

Kuvat: **Ville Merisaari**





Turkuun kokoontui 40 hengen pohjoismainen kokous käsittelemään puolustushallinnon rakentamiseen liittyviä ajankohtaisia kysymyksiä.

Pohjoismainen yhteistyöfoorumi Nordisk Forsvarsbygg kokoontui vuosikokoukseensa Turussa 22.–23. elokuuta 2007. Käsiteltäviä aiheita olivat mm. puolustushallinnon ympäristökysymykset ja kansainväliseen kriisinhallintaan liittyvä rakentaminen.

Tapahtumaan ottivat osaa valtuuskunnat Norjasta, Tanskasta, Ruotsista ja Suomesta. Kokouksen puheenjohtajana toimi Puolustushallinnon rakennuslaitoksen johtaja **Pekka Salojärvi**. Norjan delegaatiota johti johtaja **Frode Sjrursen** (Forsvarsbygg), Tanskan delegaatiota johtaja **Jørgen Sten Knudsen** (Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste) ja Ruotsin delegaatiota pääjohtaja **Sören Häggroth** (Fortifikationsverket). Osanottajia oli Norjasta 8, Ruotsista 9, Tanskasta 5 ja Suomesta 18 henkilöä, jotka Rakennuslaitoksen lisäksi edustivat pääesikuntaa, puolustusministeriötä ja Senaatti-kiinteistöjä.

Puolustushallinnon rakennuslaitos on linjannut yhdeksi tulevaisuuden visiokseen kansainvälisen yhteistyön. Nordisk Forsvarsbygg tarjoaa siihen omalta osaltaan monipuoliset mahdollisuudet.

Yhteistyön tarkoituksena on vaihtaa kokemuksia yhteisistä kiinnostuksen kohteista, oppia tuntemaan jäsenmaiden rakennuslaitosten toimintaa ja luoda

asiantuntijaverkostoa. Aihepiireistä päätetään yhteisesti kunkin maan kiinnostuksen mukaan.

Vaihtamalla tietoa ja kokemuksia pohjoismaisten kollegoiden kesken pystytään entistä tehokkaammin kehittämään kunkin maan puolustuskiinteistöjä ja ratkaisemaan yhdessä muun muassa ympäristökysymyksiä. Ajankohtaisia ympäristöasioita ja kehittämiskohteita ovat biologisen monimuotoisuuden säilyttäminen sotilasalueilla, ampumaratojen lyijypäästöjen hallinta sekä ampuma- ja sotilaslentotoiminnan melun mittausta ja hallinta.

Ajankohtaisia ovat myös puolustuskiinteistöjen vähentämiseen liittyvät haasteet, toiminnan tehostaminen ja laadun parantaminen sekä kansainvälisiin tehtäviin liittyvät toimeksiannot.

Aktiivista tiedonvaihtoa

Vuosikokouksen ensimmäisenä päivänä kokoonnuttiin Forum Marinumin tiloissa Aurajoen varrella. Kokouksen aluksi puheenjohtajat kertoivat oman organisaationsa tilanteesta ja kehitysnäkymistä.

Varsinainen vertailu- ja kehittämistyö tehtiin työryhmissä. Ryhmien aiheina olivat *organisaatio, ympäristöjohtaminen, kansainvälinen toiminta ja pohjoismaisen yhteistyön kehittäminen*. Teemat oli jaettu jo ennakkoon eri maiden valmistelta-

viksi. Suomen vetämän ryhmän teemana oli organisaatioiden vertailu.

Illan ohjelmassa oli tutustuminen Turun linnaan ja puolustusministeriön osastopäällikkö **Eero Lavosen** isännöimä illallinen. Se olikin mieleenpainuva tapahtuma, sillä illallista vietettiin keskiaikaiseen tapaan **Juhana-herttuan** ja **Katariina Jagellonian** hovissa.

Seuraavana aamuna kokousväki matkasi Säskylän varuskuntaan. Esikuntapäällikkö, everstiluutnantti **Sakari**



Työryhmissä perehdyttiin syvällisemmin kokouksen teemoihin.

Wallinmaa esitteli aluksi Porin Prikaatia ja sen kansainvälistä toimintaa. Varuskunta-alueeseen tutustuttiin myös maastossa. Puolustusvoimain komentaja, amiraali **Juhani Kaskeala** oli sattumalta vierailulla Porin Prikaatissa samana päivänä, ja pohjoismaisten rakennuslaitosten johtajilla oli tilaisuus tavata hänet.

Iltapäivällä ohjelmassa oli Nordisk Forvarsbyggin työryhmien ja projektijohtajien raportit menneen kauden toiminnasta. Samalla kuultiin ehdotuksia tulevan kauden workshopien aiheiksi työryhmiä kiinnostavista aihepiireistä. Tämän jälkeen johtajat kokoontuivat päättämään seuraavan kauden toiminnasta.

Kauden 2007–2008 workshopien aiheet

- 1) Henkilöstön osaamisen kartoittaminen ja kehittäminen
- 2) Organisaatioiden vertailun syventäminen vuosikokouksessa järjestetyn ryhmätyön jatkoksi
- 3) Organisaatioiden kaupallisen tietoisuuden lisääminen
- 4) Yhteistyön kehittäminen ja arviointi palvelujen ostamisesta solmitun aiesopimuksen mukaisesti
- 5) Työryhmän perustaminen kehittämään yhteistyötä ulkomaisia markkinoita vastaan
- 6) Kontaktien ja yhteistyöalueiden hakeminen Itämeren maiden kanssa, etusijalla Baltian maat
- 7) Nordisk Forsvarsbyggin kotisivujen kehittäminen tiedonvaihdon kanavaksi
- 8) Mahdollisuus lähettää asiantuntijoita tutustumaan ja oppimaan toisen organisaation kehitysprojekteista

Yhteisenä kielenä skandinaviska

Kaksi päivää intensiivistä ohjelmaa ja seurustelua oli antoisa mutta vaativa ponnistus erityisesti suomalaisille osanottajille, koska kokouskielenä käytetyn ”skandinaviskan” ymmärtäminen vaati todella keskittymistä. Keskustelu oli ruotsin, norjan ja tanskan sekoitusta. Kielikysymys onkin ollut suomalaisilla osanottajilla jatkuvana puheenaiheena. Suomalaiset kannattaisi-



Nordisk Forvarsbyggin vuosikokous noteerattiin myös tiedotusvälineissä. Turku TV:n toimittaja Jouko Vähä-Koskela haastattelemassa Pekka Salojärveä.



Kokouspäivä päättyi kierrokseen Turun linnassa ja keskiaikaiseen illalliseen.

vat englantia kokouskielenä, mutta toistaiseksi sitä on käytetty lähinnä ympäristö- ja INTOPS-työryhmien työssä.

Ensi vuonna on Ruotsin vuoro järjestää kokous, ja tarkoituksena on kutsua Baltian maat seuraamaan kokousta. Tuolloin kielikysymys tulee entistä enemmän esille.

Pitkät perinteet

Nordisk Forsvarsbygg on vuonna 1973 perustettu yhteistyöelin, johon kuuluivat alun perin Ruotsin, Norjan ja Tanskan puolustusvoimia palvelevat rakennusorganisaatiot. Suomi liittyi siihen vuonna 1994. Vuonna 1999 Suomen jäsenyys siirtyi puolustusministeriöstä Puolustushallinnon rakennuslaitokselle.

Suomessa yhteistyöfoorumien toimintaan osallistuvat Puolustushallinnon rakennuslaitoksen lisäksi Senaatti-kiin-

teistöt, puolustusministeriön yhdyskunta- ja ympäristöyksikkö sekä pääesikunnan logistiikkaosasto.

Nordisk Forsvarsbyggissa toimii pysyviä työryhmiä, jotka kokoontuvat muutamana kerran vuodessa käsittelemään omien erityisalojensa asioita. Pisimpään toiminut työryhmä on *ympäristöryhmä*, jonka aihepiiriin ovat viime vuosina kuuluneet mm. biologinen monimuotoisuus, ampumamelu ja saastuneiden maa-ainesten puhdistamiseen liittyvät kysymykset. Työryhmä *avainluvut ja benchmarking* keskittyy vertailemaan maiden tunnuslukuja mm. hallinnon, energia-asioiden ja ylläpidon osalta. *INTOPS-ryhmä* käsittelee rauhanturvatoimintaan liittyvän rakentamisen kysymyksiä.

Nordisk Forsvarsbyggilla on omat verkkosivut osoitteessa <http://www.nordiskforsvarsbygg.org>. ■

Juhlat- aika nähdä ja tulla nähdyksi

Talven juhlaesoonkiin mahtuu monenlaisia juhlia pikkujuhlista itse näisyyspäivän viettoon. Ollaanpa kotona tai ravintolassa, tilaisuuden järjestävä luo puitteet, mutta vieraat loihtivat ikimuistoisen tunnelman. Jos on toraa, niin on parempi jäädä pois. ”Kova juttu” pöydän ääressä on ennen muuta toisten kunnoittaminen ja arvostaminen.

Mitä tärkeämpi tilaisuus, sitä varhemmin kutsu lähetetään. Vastaanotto on arvokkaampi tilaisuus kuin cocktails, ja ohjelman takia on perusteltua saapua ajoissa. Päivälliset on puolestaan juhlavampi kuin illalliset.

Kutsuun on välittömästi vastattava samalla tyylillä ja aikamäärät toistaen. On tökeröä saapua ilmoittamatta tilaisuuteen. Rajoituksista on hyvä ilmoittaa vastauksen yhteydessä. Kukkalähetys isännistölle ennen tilaisuutta on hieno oivallus.

Kutsun vasemmasta alareunasta löytyy asusuositus. Cocktail- ja vastaanottilaisuuksissa esiinnyttäen tummassa puvussa. Arkiasu tarkoittaa yhtenäistä pukua, ja daamihan sonnustautuu aina kavaljeerinsa tasoon. Noin kello 18.00 asu komistuu. Naisilla on alaosassa enemmän kuin ylhäällä. Miehen jalkineet ovat mustat ja sileät. Sisätiloissa on kömmähdyksillä tassutella paksupohjaisissa kengissä, saappaissa tai sukkaillaan.

Etiketin mukaan arvokkaampi henkilö, nainen ja vieras kulkee, seisoo ja istuu aina oikealla puolella. Virallisissa tilaisuuksissa kutsuttu kätelee ensin kutsujaa ja esittelee hänelle seuralaisensa; kotioloissa ensin kätelevät leidit toistaan. Jos isäntäväen edustajat eivät ehdi esitellä vieraitaan toisilleen, se tulee tehdä itse. Juhlien tarkoitushan on solmia tuttavuuksia ja ihastuttaa!

Tervetulomaljaa tulee kohotella ja siemaistakin heti sen saatuaan. Puheiden varalle on syytä aina jättää lasiin juotavaa. Jo pelkkä lasin kohottaminen, silmiin katsominen ja nyökkäys ovat sanaton puhe. Tervetulomaljaa ei tuoda ruokapöytään.

Aterialla isännistön alkumalja vapauttaa viinin nauttimisen. Yhteiset maljat valtiolle, päämiehelle, päivänsankarille ja naisille nautitaan seisten. Jos kohde on länä, hän ei itse tartu lasiin, vaan tyytyväisenä istuen nyökkäilee. Sopivana hetkenä hän puolestaan nousee ja kiittää – muidenkin osallistuessa – maljan esittäjää. Lasi kohotetaan ja luodaan katse ensin esittäjään, sitten oikealla, vasemmalla, vastapäätä olevaan sekä lopuksi koko seurueeseen ja siemaistaan. Sama katsekierros uudelleen ja lasi pöytään.

Muutoin malja on pääsääntöisesti kahdenkeskeinen. Se kohotetaan ainakin oikealla ja vasemmalla istuvan kanssa, lasin jalasta kiinni pitäen, millä tahansa juomalla, eikä kilistely ole tarpeen.

Kättelyiden jälkeen ennen pöytään



käymistä on syytä ainakin pestä kädet, sillä aterian aikana ei näet ole suotavaa nousta pöydästä. Emäntä ja kunniavieras istuutuvat ensin. Mitä lähemmäs isännistöä on sijoitettu, sitä arvostetummaksi saa itsensä kokea. Aviopuolisot eivät yleensä istu vierekkäin. Herra ojentaa tuolin ainakin oikealla istuvalle daamilleen sekä esittäytyy, pitää seuraa ja on huomaavainen seurueelle. Pöydälle ei nosteta mitään henkilökohtaisia tavaroita.

Ateria aloitetaan ja päätetään yhtä aikaa. Syötävä tarjoillaan vasemmalta ja kiertää oikealle. Pöytään kuuluvat: ”Kyllä kiitos, ei kiitos, olkaa hyvä, anteeksi pyydän...”

Puhetta kuunnellaan ääneti ja puuhastelematta.

Ruoka pannaan suuhun eikä päinvastoin. Yhteisellä välineellä otettu voi ja mausteet asetetaan lautaselle kello yhteen. Leipä murretaan pala kerralla ja voidellaan omalla veitsellä. Kastiketta ei laiteta perunoiden päälle. Ruokaliinalla hipaistaan huulia ennen siemausta. Haarukka ja veitsi vierekkäin kello neljässä on kansainvälinen symboli aterioinnin päättämisestä. Kömmähdyksiin ei tule kiinnittää huomiota. Kukkalähetys riittää korvaamaan särkyneen astiankin. Niin perso ei pidä olla, että isännistö joutuu ilmoittamaan: ”Hyvät vieraat, ruokaa on vaikka millä mitalla, mutta alkoholi on loppu.”

Kun viihdytään, niin neonvalotkin kimaltelevat kuin kristalli. Hyvällä aterialla ruoka ehtii jäähtyäkin. Juhlittaessa on hyvä muistaa venäläinen sanonta: ”Vain puolikylläiseksi syö, vain puolihumalaan juo, niin elät sata vuotta.” ■

Mikael Miikkola
turkulainen upseeri ja herrasmies



TalentHausin kouluttaja Leena Kanerva Lahdessa valmentamassa Hämeen alueen henkilöstöä tulevia kehityskeskusteluja varten.

LOIKKA-valmennusta Rakennuslaitoksessa

Teksti: Kirsti Helin
Kuvat: Juha Tanhua

Kehityskeskusteluista apua johtamiseen ja itsensä kehittämiseen

Hyvin toteutettu kehityskeskustelu auttaa onnistumaan omassa tehtävässään ja sillä vaikutetaan koko organisaation hyvinvointiin ja menestymiseen.

Henkilökohtaisia esimiehen ja alaisen välisiä keskusteluja sekä työryhmä-

keskusteluja pidetään tärkeinä keinoina tavoitteiden saavuttamisessa. Keskusteluissa strategiat ja visiot viedään käytännön tasolle, ja jokainen voi pohtia, mitä ne tarkoittavat itse kullekin ja kuinka omaa osaamista kannattaisi kehittää.

Rakennuslaitoksessa on kuluvana vuonna ryhdytty järjestelmällisesti kehittämään kehityskeskustelukäytäntöä ns. LOIKKA-valmennuksella, johon koko henkilöstö osallistuu.

Esimiesten LOIKKA I:n aiheita ovat kehityskeskustelut johtamisen apuväli-

neenä, keskustelutaitojen harjoittelu, esimiehen rooli ja päivittäinen johtaminen. Yhden päivän mittaisessa koulutuksessa opetellaan lisäksi ryhmäkeskustelujen vetämistä.

Ryhmäkeskustelu on isomman työryhmän kehityskeskustelu, jossa esimies keskustelee työryhmänsä kanssa yhteisistä tavoitteista ja koko työryhmää koskevista kehittämiskohteista. Ryhmäkeskustelua edeltää ”pulssimittaus”, joka selvittää 26 kysymyksen avulla ryhmän toimivuutta ja kehittämistarpeita. Kyselyn tulokset käydään läpi ryhmäkeskustelussa, ja samalla sovitaan yhteisesti ryhmän toiminnan kehittämiskohteista.

LOIKKA II on työryhmäkohtainen valmennus, johon esimies osallistuu oman työryhmänsä kanssa. Valmennukset toteutetaan alueittain ympäri maata ja kuhunkin tilaisuuteen osallistuu 20–25 henkilöä.

LOIKKA II:n tavoitteena on saada koko henkilöstö pohtimaan ja keskuste-

lemaan siitä, millaisia valmiuksia tulevaisuus vaatii sekä koko ryhmältä että kultakin henkilökohtaisesti. Päivän aikana tutustutaan Rakennuslaitoksen tulevaisuuden osaamishaasteisiin ja harjoitellaan oman henkilökohtaisen kehittämissuunnitelman tekemistä.

Uudet opit käyttöön

Rakennuslaitoksen koulutuspäällikkö **Leena-Riitta Iskanius** kertoo, että vuoden 2008 kehityskeskustelut on tarkoitus toteuttaa LOIKKA-valmennuksessa opittujen menetelmien mukaan. – Rakennuslaitoksessa on käyty kehityskeskusteluja laitoksen perustamisesta lähtien, mutta nyt kehityskeskustelukäytäntöä haluttiin arvioida ja kehittää vastaamaan paremmin laitoksen nykyisiä kehittämistarpeita.

Rakennuslaitoksessa kukin käy kehityskeskustelun esimiehensä kanssa kerran vuodessa tammi-maaliskuun välisenä aikana.

– Kehityskeskustelujen yhteydessä tehdään myös työsuoritusten arviointi. Palkkaus muodostuu sekä työn vaativuustasosta että henkilökohtaisesta suoriutumisesta. Työsuorituksen arvioinnin tuloksena vahvistetaan henkilökohtainen osuus, joka voi olla palkasta jopa 40 prosenttia. Tavoitteena on, että kehityskeskustelu ei ole kuitenkaan pelkkä palkkakeskustelu, vaan että pääpaino on henkilön kehittämissuunnitelmissa, Iskanius korostaa.

Yhteistyökumppanina TalentHaus

LOIKKA-valmennus toteutetaan yhteistyössä TalentHausin kanssa.

– Määrittelimme koulutuksen tavoitteet ja sisällön jo tarjouspyynnössämme. TalentHaus voitti tarjouskilpailun, ja hankintapäätöksen jälkeen olemme yhdessä laatineet koulutusmateriaalin, kehityskeskusteluohjeet jne. TalentHausin kouluttajat toteuttavat valmennustilaisuudet, joita pidetään yhteensä 63 tilaisuutta eri puolilla maata. TalentHausin puolesta projektia johtaa **Paula Saloranta**.

– TalentHaus on ollut joustava ja neuvotteleva yhteistyökumppani, joka osaa kuunnella asiakasta ja kehittää toimintaansa saamansa palautteen avulla. LOIKKA-valmennuksen ohjausryhmä seuraa hankkeen etenemistä ja tarvittaessa tehdään korjaavia toimenpiteitä, kertoo Leena-Riitta Iskanius.

Rakennuslaitos sai LOIKKA-valmennukseen Valtiokonttorilta Kaiku-kehitysrahaa, jota myönnetään valtionhallinnon työyhteisöjen työhyvinvointia edistäviin hankkeisiin.

– Johtaminen, osaaminen ja työnhallinta ovat henkilöstön hyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä. Hyvin toteutetut kehityskeskustelut tukevat myös henkilöstön hyvinvointia, joten LOIKKA-valmennus on selkeästi työhyvinvointia parantava kehityshanke, Iskanius toteaa. ■



Leena Kanerva ja Leena-Riitta Iskanius tekevät tiivistä yhteistyötä LOIKKA-valmennuksen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Uttis jägarregemente – utbildning av dem med god kondition

Uttis jägarregemente är ett ovanligt truppförband inom armén i det avseendet att där finns fler avlönade anställda än beväringar. Förhållandet mellan dem är 350:200. I Utti utbildas bland andra försvarsmaktens helikopterpiloter och militärpolis.

– Vårt truppförband är en intressant utbildningsplats såväl för beväringar som fullgör sin värnplikt som för försvarsmaktens personal. Våra män har god kondition och är mycket motiverade, vilket också framkommer i olika mätningar: både gällande arbetsklimatet och den fysiska konditionen ligger vi i topp, nationellt sett. Men det är ju bara som det ska vara, annars skulle vi ju inte kunna kalla oss för arméns specialförband, framhåller kommandören för regementet, överste **Petri Hulkko**.

Vid specialjägarbataljonen utbildas förutom de fallskärmsjägare som fullgör sin värnplikt även specialjägare. De får utbildning för de mest krävande specialtruppuppgifterna i Finland samt vid



behov utomlands. Specialjägarna deltog bl.a. i EU:s stridsavdelning som utgjordes av Tyskland, Nederländerna och Finland och vars 6 månader långa bered-

skapsperiod upphörde i juni 2007. Specialtruppstrutbildning ges åt beväringar, reservister samt försvarsmaktens avlönade personal. ■

Program för renovering av försvarsfastigheterna

Vid renoveringen av försvarsfastigheter behövs samarbete mellan alla parter – ägare, användare samt experter på fastigheterna och de som står för underhållet av dem. Stora projekt kräver förhandlingar, kompromisser och framförallt god planering.

I början av år 2007 fattades beslut om att man, i form av ett trepartssamarbete som involverar Försvarsmakten, Byggsverket och Senatsfastigheter, till årets slut ska ha uppgjort ett preliminärt renoveringsprogram som omfattar tio truppförband.

Pilotobjekt i renoveringsprogrammet är Kajanalands brigad, Karelska brigaden, Björneborgs brigad, Pansarbrigaden, Gardesjägarregementet, Skärgårdshavets marinkommando, Satakunta flygflottilj, Lapplands flygflottilj, Luftkrigsskolan och Gardeskvarteret. I planeringen prioriteras fem renoveringsobjekt av de byggnader som respektive truppförband använder. Programmet utgörs huvudsakligen av grundliga renoveringar på ägarans initiativ.

I enlighet med den tidtabell som arbetsgruppen slagit fast har Byggsverket i

oktober lämnat in förslagen till renoveringsprojekt till Senatsfastigheter. Utgående från dessa uppgörs gemensamma riktlinjer för att foga renoveringsinvesteringarna till det av huvudstaben prioriterade investeringsprogrammet. Dessutom förhandlar man om vidare åtgärder utgående från de erfarenheter som erhållits från pilotprojektet och om möjligheterna att utvidga programmet till ett landsomfattande förfarande inom försvarsförvaltningen. ■

Nordisk Forsvarsbygg – nordiskt samarbete mellan byggverken

Det nordiska samarbetsforumet Nordisk Forsvarsbygg samlades för sin årskonferens 22–23 augusti 2007 i Åbo. Ärenden som behandlades var bl.a. försvarsförvaltningens miljöfrågor och uppbyggnaden av internationell krishanteringsberedskap. I evenemangen deltog delegationer från Norge, Danmark, Sverige och Finland.

Under årskonferensens första dag samlades man i Forum Marinums lokaler vid Aura å och den andra dagen fortsatte man konferensen vid Säkylä garnison. Där bekantade man också sig med Björneborgs Brigads internationella verksamhet.

Jämförelse- och utvecklingsarbetet utfördes i arbetsgruppen på följande teman: *organisation, miljöledning, internationell verksamhet och utveckling av det nordiska samarbetet.*

Två dagar av intensivt program och umgänge var en givande men samtidigt krävande ansträngning för i synnerhet de finländska deltagarna, eftersom det verkligen krävdes stor koncentration för att förstå ”skandinaviskan” som användes som konferensspråk. Nästa år är det Sveriges tur att anordna konferensen och målet är då att bjuda in de baltiska länderna som observatörer. Då får språkfrågan en alltmer framträdande roll. ■



Mikrofiber underlättar städningen av kaserterna

I Finland finns sammanlagt cirka 8 000 försvarsfastigheter, med en total våningsyta på 1,5 miljoner kvadrat, som ska städas – hur städningen utförs är alltså inte alldeles oväsentligt. Så är försvarsförvaltningen också en föregångare då det gäller att utveckla och ta i bruk nya städmetoder.

Försvarsförvaltningens byggverk har i alla garnisoner tagit i bruk en ny ”Mikrofiberduk för beväringar” och en ledad golvskrapa. Både beväringarna och yrkesstädarna har varit mycket nöjda med dem.

Ledarskap kräver tydliga mål och kontinuerlig dialog

Byggverkets nya direktör **Pekka Salojärvi** beskriver sin ledarstil som ledning framifrån. – Ibland kanske man blandar sig för mycket i detaljerna, men å andra sidan är det bra att få en fingertoppskänsla för saker. Jag vill inte fatta beslut i ett ärende utan att känna till dess innehåll.

Försvarsförvaltningens byggverk har under de senaste åren varit föremål för en relativt stor förändring, vilket också har krävt ett nytt ledarskap. Salojärvi anser att resultatstyrningsmodellen är mycket användbar. – Genom diskussion sprids de av försvarsministeriet uppställda resultatmålen ut till alla nivåer av organisationen. Redskap för att förankra resultatmålen är bl.a. gruppsamtal och utvecklingssamtal. Med hjälp av individuella kompetenskartor och utvecklingsplaner säkerställer vi att verket har rätt kompetens och att vår personal är motiverad.

Salojärvi var som Byggverkets förvaltningsdirektör med om att bygga upp den nya organisationen från s.k. rent bord år 1994. – De första åren handlade om att



Yrkesstädarna kom till garnisonerna på 1970-talet, men beväringarna städar sina egna stugor. En timme städundervisning hör till rekryttidens utbildningsprogram. Förutom städutbildningen får beväringarna även lära sig sopsortering och energibesparing. Årligen fullgör över 20 000 unga sin värnplikt, varför utbildningen också har en samhällelig effekt. ■

effektivisera verksamheten. Till en början skapades organisationen och man utarbetade instruktioner samt skaffade bl.a. datasystem för ekonomistyrningen och personalförvaltningen, och resultatmål uppställdes för hela organisationen. I fråga om byggherreverksamheten övergick man till exakt projektstyrning, produktifiering av fastighetstjänsterna samt gav sig i kast med att systematiskt utveckla personalens upphandlingskompetens och kundservicefärdigheter.

Fastighetsväsendet rationaliserades kraftigt: man frångick det egna byggandet och började konkurrensutsätta bygg- och underhållstjänster hos externa byggnads- och underhållsföretag. Detta innebar också stora personalnedskärningar vid Byggverket. Dessa kunde till största delen genomföras genom s.k. naturlig avgång, men uppsägningar kunde inte undvikas.

– Så här i efterhand var det ett lyckat beslut att grunda Byggverket, men förändringen var en tuff tid för personalen, konstaterar Salojärvi. ■

Nimitysuutisia

Marko Hirvonen on nimitetty LVI-vastaavaksi Uudenmaan alueelle Tammisaareen 1.11.2007 alkaen.

Heikki Huuskonen on nimitetty kiinteistöesimieheksi Uudenmaan alueelle Tuusulaan 1.7.2007 alkaen.

Olli Jäntti on nimitetty LVI-insinööriksi Keski-Suomen alueelle Tikkakoskelle 25.06.2007 alkaen.

Reijo Lappalainen on nimitetty kiinteistöpalveluvastaavaksi Kainuun alueelle Kajaaniin 1.9.2007 alkaen.

Nora Luhtala on nimitetty puistopuutarhuriksi Hämeen alueelle Hämeenlinnaan 1.5.2007 alkaen.

Jarmo Peltonen on nimitetty rakennuttajainsinööriksi Keski-Suomen alueella Tikkakoskelle 1.5.2007 alkaen.

Ritva Peura on nimitetty hallintojohtajaksi ajalle 1.9.2007–31.8.2010. Hän on toiminut Rakennuslaitoksen talouspäällikkönä laitoksen perustamisesta eli vuodesta 1994 lähtien ja on hoitanut myös vt. hallintojohtajan tehtäviä. Hän on tullut puolustuslaitoksen palvelukseen vuonna 1979.



Marko Hirvonen



Heikki Huuskonen



Olli Jäntti



Reijo Lappalainen



Nora Luhtala



Jarmo Peltonen



Ritva Peura

Riskit hallintaan

Rakennuslaitoksen riskienhallinnan strategia ja toimintasuunnitelma vuosille 2008–2012 on valmistunut. Tavoitteena on sisällyttää riskienhallinta kaikkiin Rakennuslaitoksen toimintaprosesseihin vuoteen 2010 mennessä.

Vuoden 2008 aikana koulutetaan Rakennuslaitoksen alueorganisaatioiden riskienhallintavastaavat, laaditaan keskusyksikön ja alueiden riskiluettelot, suunnitellaan kriittisten riskien vaatimat toimenpiteet ja liitetään riskienhallinnan auditointi osaksi Rakennuslaitoksen toiminnan auditointia. Periaatteena on, että jokainen työntekijä on vastuussa riskienhallinnasta omassa työssään.

Rakennuslaitoksen valmiuspäällikkö valmistele vuosittain riskienhallintasuunnitelman, jonka mukaan riskienhallintaa kehitetään ja toteutetaan. Riskien seuranta varten määritellään kontrollit ja tunnusluvut, jotka ilmentävät keskeisimpien riskien esiintymistä ja vakavuutta. Alueet raportoivat vuosittain riskikentässä tapahtuvista muutoksista. Kriittisistä riskeistä tiedotetaan välittömästi niitä havaittaessa.

Riskienhallinta on osa Rakennuslaitoksen toiminnan suunnittelua ja toimintaprosesseja. Riskienhallinnalla tunnistetaan ennakolta henkilöstöön, asiakkuuteen, tietoturvallisuuteen, toiminnan tuloksellisuuteen ja omaisuuteen kohdistuvat riskit ja ryhdytään tarvittaviin toimiin riskien poistamiseksi tai niiden vaikutusten pienentämiseksi.

Asiakastytyväisyys nousut

Uuden asiakastytyväisyystutkimuksen mukaan asiakkaat ovat entistäkin tyytyväisempiä Rakennuslaitoksen palveluihin. Kokonaisytytyväisyyttä kuvaava arvosana on noussut viime vuoden 3,78:sta 3,84:ään (asteikolla 2–5). Kiinteistöalouden Instituutin tekemän tutkimuksen mukaan Rakennuslaitoksen asiakkaiden tyytyväisyys on edelleen selvästi yli alan keskitason.

Kyselyssä kerättiin tietoa asiakkaiden tyytyväisyydestä kiinteistö-, siivous-, energia- ja teknisiin palveluihin sekä rakennuttamiseen ja sopimuskäytäntöön. Kohderyhmänä olivat joukko-osastojen komentajat, huoltopäälliköt tai vastaavassa asemassa olevat henkilöt ja puolustusvoimien kiinteistöpäälliköt sekä Pääesikunnassa ja puolustusministeriössä kiinteistöasioista vastaavat asiantuntijat.

Asiakkaat olivat selkeästi aiempaa tyytyväisempiä palveluiden hinta-laatusuhteeseen, siivous- ja energiapalveluihin sekä rakennuttamiseen. Tyytyväisyys oli myös noussut asiakkaan ymmärtämisessä ja tarpeiden tuntemisessa hankesuunnittelu- ja rakennusvaiheessa. Sopimuskäytäntö puolestaan sai alhaisimmat pisteet.

Alueittain tarkasteltuna tyytyväisimmät asiakkaat löytyivät Kainuun, Itä-Suomen ja Lapin alueilta ja tyytymättömimmät puolestaan Keski-Suomen ja Uudenmaan alueilta. Kyselyyn osallistui 179 henkilöä ja vastausprosentti oli noin 55. Kysely toteutettiin ensimmäistä kertaa verkkokyselynä.

Rakennuslaitos on tutkinut asiakastytyväisyyttä vuosittain vuodesta 1995 alkaen.



Työryhmä ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi

Ilmastonmuutos on tunnistettu kansallisesti ja kansainvälisesti yhdeksi suurimmista yhteiskunnallisista haasteista, joka koskee myös puolustushallintoa. Puolustusministeri **Jyri Häkämies** on asettanut työryhmän laatimaan selvityksen puolustushallinnon ja ilmastonmuutoksen yhtymäkohdista.

Työryhmän tehtävänä on selvittää puolustushallinnon ja ilmastonmuutoksen yhtymäkohdat ja laatia ehdotukset siitä, miten puolustushallinto voi osaltaan hillitä haitallista ilmastonmuutosta. Työryhmän tulee myös esittää toimenpidesuosituksia, joiden avulla hallinnonala voi sopeutua näköpiirissä olevaan muutokseen. Työryhmän tulee saada työnsä valmiiksi 30.4.2008 mennessä.

Työryhmän puheenjohtajana toimii erityisasiantuntija **Hanna Uusitalo** puolustusministeriöstä. Työryhmässä on edustajia puolustusministeriöstä, puolustusvoimista, Puolustushallinnon rakennuslaitoksesta ja Senaatti-kiinteistöistä. Rakennuslaitoksesta työryhmään kuuluvat energiapalvelujen johtava asiantuntija **Timo Mäkelä** ja ympäristöasiantuntija **Sara Kajander**.

Hankintakoulutusta Rakennuslaitoksen henkilöstölle

Rakennuslaitos järjesti tänä vuonna kolmet hankintapäivät. Kesäkuussa käsiteltiin 1.6.2007 voimaan tullutta julkisen hankintalain uudistusta ja tavarahankintoja. Kouluttajana toimi johtava konsultti **Liisa Lehtomäki** HAUS kehittämiskeskus Oy:stä. Tilaisuuteen osallistui noin 60 henkilöä.

Kesäkuun toisen koulutustilaisuuden teemana olivat palveluhankinnat julkisena hankintana ja jätehuoltopalvelut sekä hankintojen ympäristökriteerit. Kouluttajina toimivat varatuomari **Annamari Kontio** PTCServices Oy:stä sekä Rakennuslaitoksen oma jätehuoltoasiantuntija **Nina Kokko**. Molempien koulutustilaisuuksien pääkohderyhmänä olivat Rakennuslaitoksen hankkijat, siivospäälliköt ja siivoustyönjohtajat. Tilaisuuteen osallistui noin 40 henkilöä.

Kolmas koulutustilaisuus järjestettiin lokakuussa ja sen aiheena olivat rakennusurakka- ja palveluhankinnat. Kouluttajana toimi myös **Annamari Kontio**. Tämä tilaisuus oli tarkoitettu kaikille kilpailutuksia sekä hankintapäätöksiä tekeville, ja siihen osallistui lähes 170 henkilöä.

Sisäistä tiedonkulkua tutkitaan

Rakennuslaitoksessa tehdään sisäisen viestinnän kysely joulukuussa 2007. Tavoitteena on saada selville, kuinka hyvin laitoksen sisäinen tiedonkulku tällä hetkellä toimii ja mihin suuntaan viestintää olisi kehitettävä. Kyselyssä kartoitetaan muun muassa henkilöstön tyytyväisyyttä viestintäilmaperiin ja eri viestintävälineiden arvostusta.

Kysely tehdään verkkokyselynä, ja kysymykset lähetetään kaikille niille Rakennuslaitoksen työntekijöille, joilla on sähköpostiosoite. Kyselyyn vastaaminen vie aikaa noin 15–20 minuuttia.

Kyselyn toteuttaa Viestintätoimisto Princeps Oy.

Sisäisen viestinnän kysely on osa Rakennuslaitoksen viestintät strategiaa, jonka yhtenä painopistealueena on sisäisen tiedonkulun ja vuorovaikutuksen lisääminen.

Muuriankkuri 2/2007



Anna palautetta!

Kertomalla mielipiteesi lehden sisällöstä osallistut Harri Koskisen suunnitteleman Block design-lampun arvontaan.



Mikä on mielestäsi tämän numeron kiinnostavin artikkeli? Mistä aiheista haluaisit Muuriankkurin kirjoittavan? Mitä mieltä ylipäättään olet lehdestä? Vastaa kyselyyn osoitteessa www.princeps.fi/muuriankkuri.

Samassa osoitteessa voit myös ilmoittaa, jos yhteystietosi ovat muuttuneet, tai ellei Sinulle vielä tule Muuriankkuria, tilata veloituksetta tämän kaksi kertaa vuodessa ilmestyvän lehden.

Muuriankkuri-lehden edellisen numeron lukijakyselyn arvonnassa ranneaskelmittarin voittivat **Kimmo Aho** Kauhavalta ja **Tello Anttila** Klaukkalasta. Kiitos saamastamme arvokkaasta palautteesta!

Muuriankkuri
Kirsti Helin, toimituspäällikkö

Puolustushallinnon rakennuslaitos

Kotisivut: www.phrakl.fi
Sähköpostiosoitteemme ovat muotoa
etunimi.sukunimi@phrakl.fi

Keskusyksikkö

Unioninkatu 8, PL 199
00131 Helsinki
puhelinvaihte (09) 181 211 11,
faksi (09) 181 210 50
johtaja Pekka Salojärvi

Uudenmaan alue

Helsingin aluetoimisto
Rakennus D34
00860 Helsinki
puhelin (09) 181 448 11
faksi (09) 181 410 50
aluejohtaja Aki Toivonen

Hämeen alue

Hämeenlinnan aluetoimisto
PL 307
13131 Hämeenlinna
puhelin (03) 181 0111
faksi (03) 181 401 15
aluejohtaja Matti Leppänen

Länsi-Suomen alue

Turun aluetoimisto
Heikkilän kasarmi
20810 Turku
puhelin (02) 181 0111
faksi (02) 181 255 80
aluejohtaja Reima Johansson

Keski-Suomen alue

Jyväskylän aluetoimisto
41160 Tikkakoski
puhelin (014) 181 0111
faksi (014) 181 5565
aluejohtaja Pekka Karelo

Itä-Suomen alue

Mikkelin aluetoimisto
Karkialampi
50150 Mikkelin
puhelin (015) 181 0111
faksi (015) 181 3370
aluejohtaja Tapio Laitinen

Kainuun alue

Kajaanin aluetoimisto
PL 630
87601 Kajaani
puhelin (08) 181 6111
faksi (08) 614 1486
aluejohtaja Sakari Hukkanen

Lapin alue

Sodankylän aluetoimisto
PL 5
99601 Sodankylä
puhelin (016) 181 5111
faksi (016) 181 2709
aluejohtaja Yrjö Heiniemi

Rakennuslaitos toimii puolustusvoimien asiantuntijaorganisaationa:

- kokonaistaloudellisesti tehokkaimmat kiinteistöjen ylläpito- ja energiapalvelut
- strategisissa kohteissa oma palvelutuotanto ja erityisosaaminen
- markkinoiden parhaat palvelut
- investointien suunnittelussa ja toteutuksessa vahva maanpuolustusintressi
- tehokas kiinteistötietohallinto
- puolustusvoimat voi keskittyä ydintehtäviinsä ja omistaja investointien rahoittamiseen sekä kiinteistöjen kehittämiseen.

